

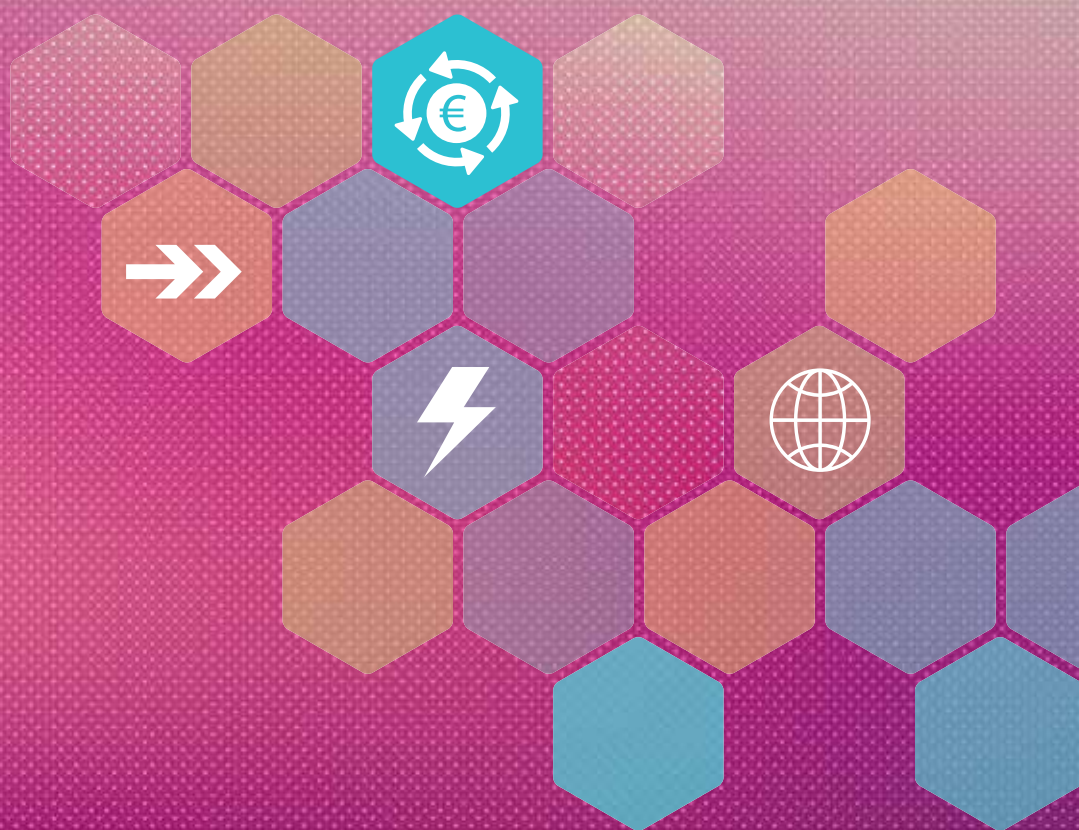
CRAFTS CODE
Interreg Europe



European Union
European Regional
Development Fund

КОД ЗАНАЯТИ

РЪКОВОДСТВО ЗА ДОБРИ ПРАКТИКИ





ЗА КОД ЗАНАЯТИ

КОД ЗАНАЯТИ

КРЕАТИВНИ ДЕЙСТВИЯ ЗА НАСОЧВАНЕ НА КОНКУРЕНТНОТО РАЗВИТИЕ

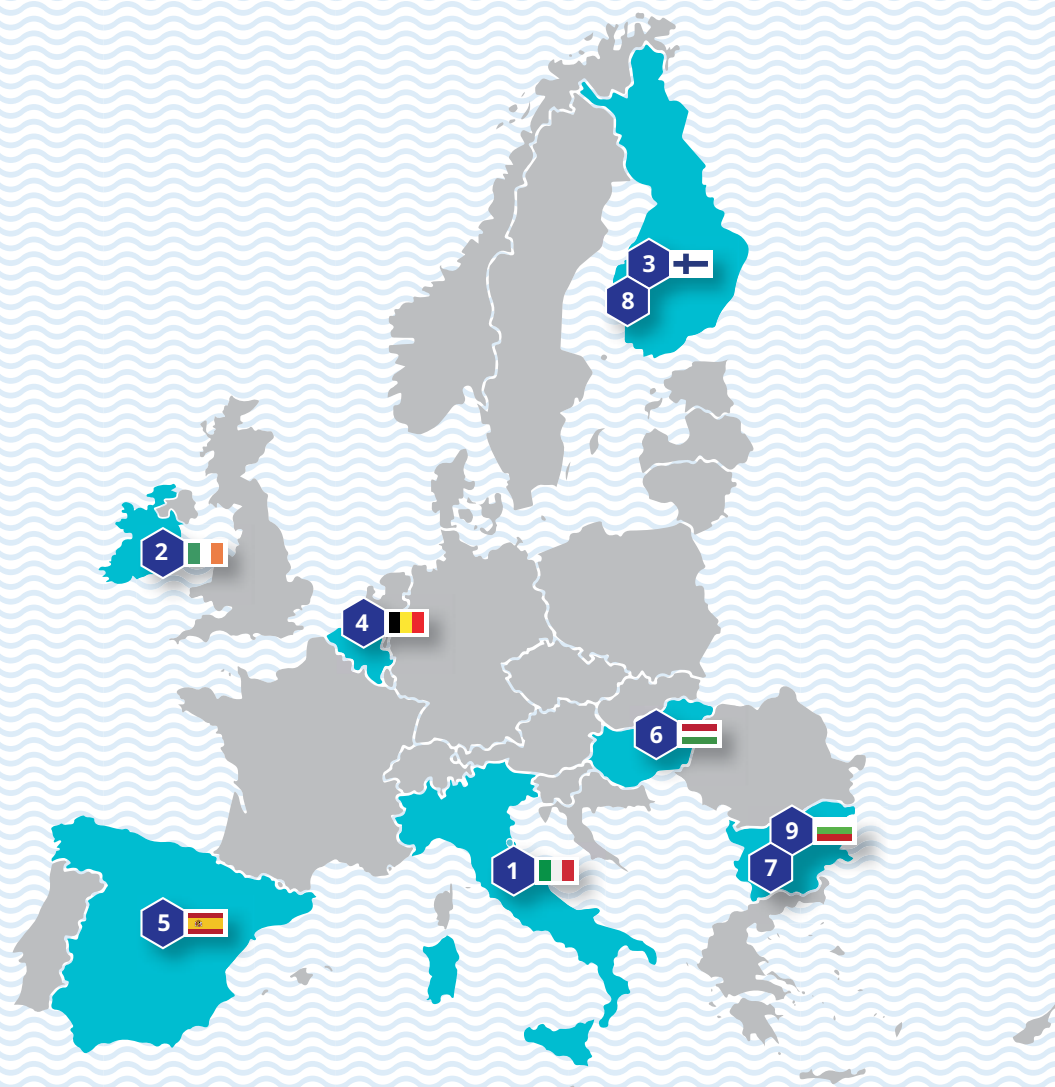


КОД ЗАНАЯТИ има за цел да повиши конкурентоспособността на занаятчийските МСП.

КАК?

КОД ЗАНАЯТИ има за цел да повиши конкурентоспособността на МСП от сектора на занаятите чрез разработване на рамка за стимулиране на ученето в областта на политиките и за изграждане на капацитет за подобряване на изпълнението на политиките и програмите за регионално развитие. Проектът ще идентифицира пречките пред МСП, работещи в сектора на занаятите и ще подобри достъпа до подкрепа за стартиращи бизнеси, разширяване на бизнеса и по-високи нива на иновации в микропредприятията.

ПАРТНЬОРСТВО



Водещ партньор
**ОБЩИНА
ФЛОРЕНЦИЯ (ВП)**

Общината е пряко ангажирана с подкрепата на местната занаятчийска икономика, като предоставя възможности и финансови средства на занаятчи и МСП.



Партньор
**СЪВЕТ ЗА ДИЗАЙН
И ЗАНАЯТИ НА
ИРЛАНДИЯ (СДЗИ)**

СДЗИ е шампионът на индустрията на дизайна и занаятите в Ирландия, насърчавайки нейния растеж и търговска сила.



Партньор
**УНИВЕРСИТЕТ ЗА
ПРИЛОЖНИ НАУКИ
ВЪВ ВААСА**

ВАМК е международен университет по приложни науки, който предоставя високо ниво на теоретично и практически ориентирано образование на фински и английски език.



Консултативен партньор
**АРТЕЗИС ПЛАНТИН
УНИВЕРСИТЕТСКИ
КОЛЕЖ АНТВЕРПЕН**

Артезис Плантин Университет по приложни науки и изкуства Антверпен е висше учебно заведение, разположено в Антверпен, Фландрия, Белгия.



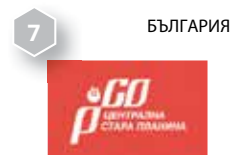
Партньор
ФОНДАЦИЯ ЕОИ

Фундесарте е водещата институция в насърчането и развитието на испанските занаятчийски предприятия като част от Фондация ЕОИ.



Партньор
**ФОНДАЦИЯ ЗА
ПРОМОТИРАНЕ НА
ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВОТО
В БУДАПЕЩА**

Агенцията за предприемачество на Будапеща развива и промотира микро, малки и средни предприятия в унгарската столица.



Партньор
**РСО „ЦЕНТРАЛНА СТАРА
ПЛАНИНА“**

За РСО „Централна Стара планина“ културата и творчеството са основен двигател на устойчивото развитие.



Партньор
**РЕГИОНАЛЕН СЪВЕТ
НА ОСТРОБОТНИЯ**

Регионалният съвет има за цел да изгради необходимите условия за балансирано развитие и икономически растеж и да служи за постигане благосъстоянието на населението на Остроботния.



Партньор
**МИНИСТЕРСТВО НА
ИКОНОМИКАТА,
ГД „ЕВРОПЕЙСКИ ФОНДОВЕ
ЗА КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ“**

Основен приоритет на Министерство на икономиката е създаването на условия за устойчив икономически растеж в Република България.

КОД ЗАНАЯТИ РЪКОВОДСТВО ЗА ДОБРИ ПРАКТИКИ

Тема 1. Как да подобрим иновациите,
прилагани към бизнес моделите и процесите



ПРИМЕРИ ОТ ПРАКТИКАТА: Идентифицирани добри практики

От януари 2020 г. до април 2020 г. партньорите на КОД ЗАНАЯТИ направиха проучване на приложими добри практики и организираха поредица от срещи със заинтересовани страни, производители и професионалисти. Партньорските организации, с принос от заинтересованите страни, пристъпиха към събиране на добри практики в отговор на темата „Как да подобрим иновациите, прилагани към бизнес моделите и процесите“.

Срещите и проучванията позволиха да се обменят опит и знания, които след това бяха събрани и представени на първия междурегионален тематичен семинар (МТС) на 12 и 13 май 2020 г. Поради COVID-19 партньорите трябваше да адаптират МТС (преди това планиран да се проведе във Финландия). Вместо това партньорите бяха домакини на двудневно публично представяне онлайн. Това позволи на заинтересованите страни,

участниците, занаятчиите и широката общественост да присъстват и да се ангажират с представените добри практики.

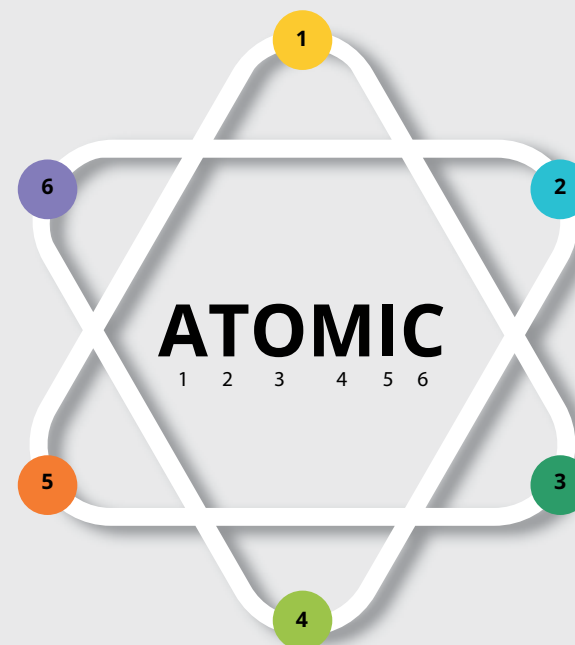
Като превърнахме нашия МТС в онлайн събитие, успяхме да се достигнем до аудитория от 186 души през първия ден и 112 през втория. Двудневното събитие беше записано и качено в YouTube и социалните медии, за да може още повече публики да се ангажират с проекта.

ЗА ТЕМА 1: Как да подобрим иновациите, прилагани към бизнес моделите и процесите.

Партньорите проучиха добри практики, които конкретно отговарят на следното:

1. Развитие на предприемачески умения
2. Подкрепа за създаване на предприятия и самостоятелна заетост
3. Междусекторно сътрудничество
4. Възстановяване на занаятчийския сектор чрез иновативни идеи

Партньорите на КОД ЗАНАЯТИ бяха помолени да изберат добри практики, които отговарят на следните критерии:



- | | |
|---|--|
| 1 Изпълняват функциите на предвестник в своята област | 2 Водят до положителни резултати и имат ясна добавена стойност |
| 3 Могат да бъдат приложени в други сфери и ситуации | 4 Различават се от това, което в момента се приема като ежедневна практика |
| 5 Имат конкретна и добре описана цел | 6 Посочват проблеми, на които трябва да се обърне внимание |

Партньор	Добра практика	
Съвет за дизайн и занаяти Ирландия	1. ОПТИМАЙЗ дизайн Ирландия	
ЕОИ Фундесарте, Испания	2. МИСЮИ	
	3. Артезиана но Прато	
	4. Керамика Кумела	
	5. Сесена	
РСО „Централна Стара планина“, България	6. Независимост на бизнеса	
Община Флоренция, Италия	7. Парк за идеи МУРАТЕ (ПИМ)	
Фондация за промотиране на предприемачеството в Будапеща	8. Менторска програма Попи Балб	
Регионален съвет на Остроботня и Университет по приложни науки Вааса (УПНВ)	9. КреЕкшън, Център за творчески индустрии	
Регионален съвет на Остроботня и Университет по приложни науки Вааса (УПНВ)	10. Кваркен бизнес магазин	





ПРАКТИКА 1 Ирландия ОПТИМАЙЗ дизайн

Организация, отговорна за добрата практика

Регистър на домейните IE (ИЕРД)

През 2017 г. Регистърът на домейни IE (ИЕРД) си партнира със Съвета за дизайн и занаяти на Ирландия (СДЗИ) и Местната мрежа в подкрепа на бизнеса (ММПБ), за да осъществи ОПТИМАЙЗ дизайн Ирландия.

Кратко резюме на практиката

Амбицията на програмата ОПТИМАЙЗ е да представи ирландския дизайн и занаяти на световната онлайн аудитория. ОПТИМАЙЗ дизайн Ирландия дава възможност на иновативни ирландски марки, основани на дизайна, да подобрят своето онлайн присъствие, да усъвършенстват цифровите си възможности и да увеличат глобалните си продажби от електронна търговия, като обединят най-добрите експертни познания в секторите на цифровите технологии, предприятията и дизайна.

Всяко участващо предприятие се възползва от широкообхватен цифров одит и проверка на състоянието на уебсайта, извършвани от експертна агенция за цифров маркетинг, включва се в менторска програма и майсторски клас.

Доказателство за успех

Всеки участник в програмата преминава през фокусирана

проверка на цифровото състояние. Тя измерва ефективността на бизнеса на участника в следните области: брендинг; дизайн; използваемост на UX; съдържание; електронна търговия; кодиране; мобилност; SEO/AdWords; социални медии и маркетинг по електронна поща. Предоставя се подробен доклад с препоръки, така че участниците да разполагат с пътна карта за подобряване на своето онлайн присъствие и възможности за електронна търговия. Участниците получават бърз достъп до ваучерната схема LEO Трейдинг Онлайн, която предлага финансова помощ в размер до 2 500 евро, придружена от обучение и съвети, които помагат на малкият бизнес за онлайн търговия.

От гледна точка на организирането на сектора, ОПТИМАЙЗ подкрепя МСП да:

- подпомагат членовете си да развиват бизнеса си и да защитават бъдещето си, като им осигурява цифрови умения и увереност
- популяризират високите цифрови постижения в сектора и да улесняват цифровата трансформация
- гарантират, че членовете могат да се конкурират онлайн на световния пазар.

Научете повече на:

www.iedr.ie/optimize-programme/



ПРАКТИКА 2 Испания МИСЮИ

Организация, отговорна за добрата практика

МИСЮИ

Кратко резюме на практиката

Създаденият в Барселона бранд МИСЮИ е куратор на бижутери, които си сътрудничат с дизайнери при разработването на иновативни проекти с висока художествена стойност. Този подход предполага, че авторството на бижутата е винаги споделено, като се дава видимост и водеща роля на дизайнерите.

МИСЮИ предлага нов модел на работа: марката действа като куратор на бижутери и разработва своите колекции въз основа на поръчка от различни дизайнери с международно призната художествена кариера. Дизайнерите се радват на пълна свобода на творчество и разполагат с необходимите материали и инструменти, за да превърнат идеите си в образци с качество от най-висок стандарт.

МИСЮИ се стреми да създава предмети, в които луксът произтича както от идеята, стояща зад изделието, така и от нейния израз в дизайна и в крайния продукт, като търси художествената и материалната стойност на бижутата. Основните атрибути на марката

са авторството и техниката.

Проектът се откроява от динамиката и ритъма на модата с уникални изделия, които са далеч от водещите тенденции и демонстрират намерение да останат.

Доказателство за успех

Основното доказателство за успеха на модела са създадените в резултат на работата колекции: МИСЮИ създава авангардни изделия, които прославят занаята и заявяват културния потенциал на бижутата.

Друг съществен показател е степента на удовлетвореност и ангажираност на авторите, чието сътрудничество се оценява много положително. За проекта това е важно, тъй като е сътворен с намерението да допринесе за развитието и насочването на творците.

Новият подход към бижутата на МИСЮИ предизвиква силен интерес в сектора, а проектът и неговите колекции спечелиха няколко награди като признание за високата художествена и материална стойност на творенията.

Научете повече на:

www.misui.es





ПРАКТИКА 3 Испания АРТЕЗИАНА НО ПРАТО

Организация, отговорна за добрата практика

Фундацион Публика Артезиана де Галисия (Обществена фондация за занаяти в Галиция)

Кратко резюме на практиката

Проект „Артезиана но Прато“ (занаяти в чиния) стартира през 2013 г. и има за цел да създаде взаимовръзка между занаяти, дизайн и гастрономия. Той цели да свърже висшето кулинарно майсторство с марката Артезиана де Галиция (Занаяти от Галиция).

Чрез „Артезиана но Прато“ художественото майсторство е представено на изявени готвачи в Галисия, с цел те да станат популяризатори на синергията между занаятите и гастрономията, като се акцентира върху стойността на обединяването на двата сектора, създаването на нови партньорства в областта на продуктивния дизайн в гурме кухнята и прегледа на традиционните елементи на местното художественото майсторство.

Доказателство за успех

Справяйки се с баланса между концепция, естетика и функционалност, партньорствата между главни

готвачи и майстори занаятчии от Галисия се увеличават. В резултат на този проект понастоящем има повече от 40 занаятчийски работилници, които работят с галицийски и национални главни готвачи, както и с големи компании, които продават оборудване за кетъринг.

Към инициативата се присъединяват и ресторанти със звезди „Мишлен“ като Каза Сола (Пойо, Понтеведра), А Тафона (Сантяго де Компостела) и Кулер де По (О Грове, Понтеведра), които постигат отлични резултати. Включването на тези главни готвачи насърчава група от млади главни готвачи, които започват да въвеждат занаяти в своите проекти.

Научете повече на:

www.artesaniadegalicia.xunta.gal/es



ПРАКТИКА 4 Испания Керамика Кумела

Организация, отговорна за добрата практика

Керамика Кумела

Кратко резюме на практиката

Превръщането на една керамична работилница в занаятчийска фирма, специализирана в големи архитектурни проекти, е възможно само чрез иновации както в процеса, така и в бизнес модела.

Наблюдавайки и анализирайки производствения процес, Керамика Кумела успява да намери практически решения. Те се превърнаха в компания еталон благодарение на своите иновации, основани на занаятчийска концепция, разработена за всеки проект, без да е необходимо да имат каталог със затворена линия продукти.

Изкуствата, прилагани в архитектурата, са вдъхновили каталунския модернизъм, създавайки голяма част от архитектурното наследство, което в момента посещават милиони хора от цял свят. С тази визия, един майстор керамик може да предложи много добавена стойност и към съвременните занаяти, но за целта трябва да се научи да говори на един и същ език със съвременните архитекти и да им

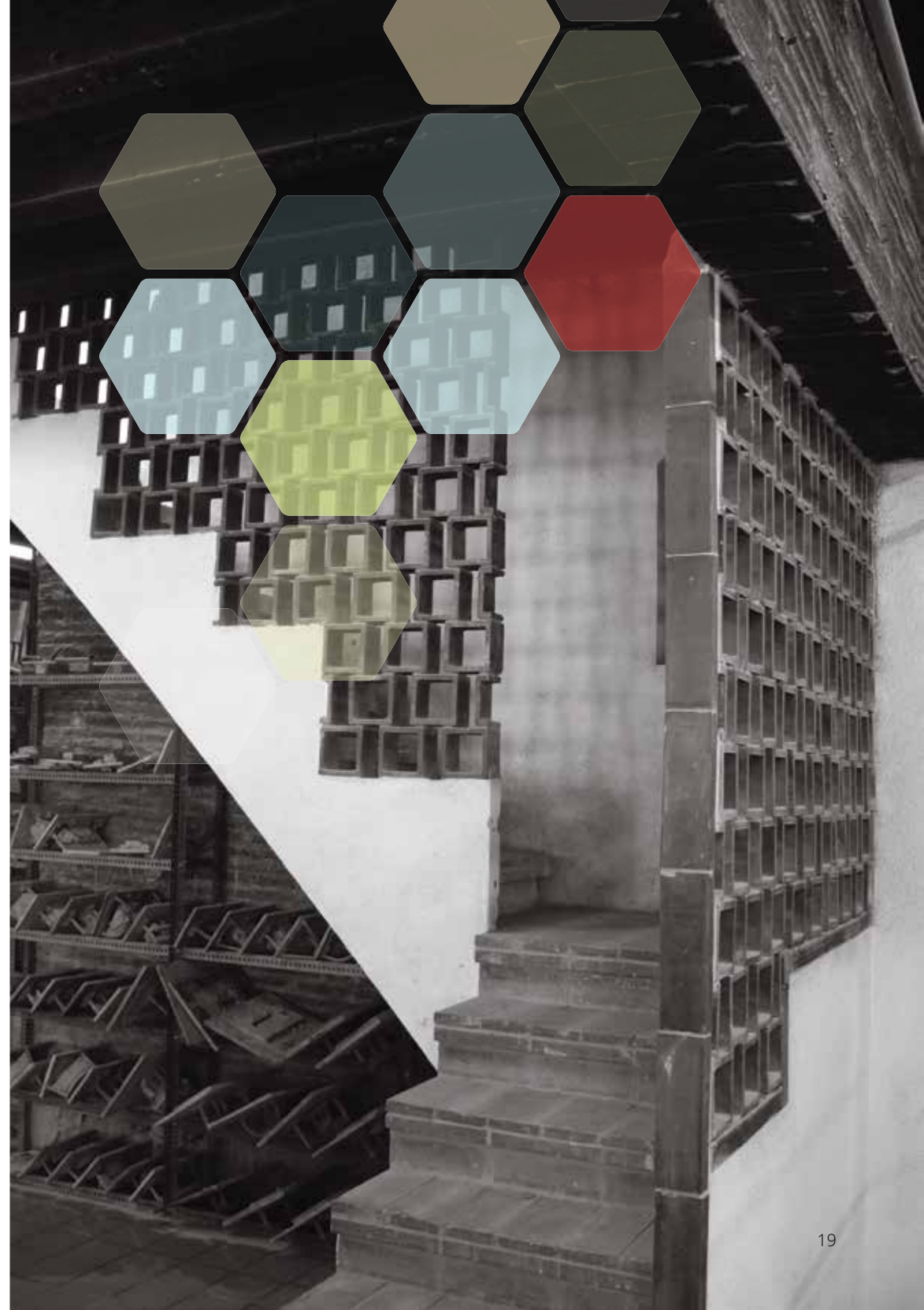
предлага процеси и резултати, които се вписват в настоящите проекти. Това е, което Керамика Кумела е постигнала, осигурявайки голяма добавена стойност на всички проекти, в които участва. Тази стойност е не само естетическа, но често е и функционална, тъй като задълбочените им познания за материала им позволяват да прилагат иновации, които отговарят на нуждите на най-взискателните проекти. Налице е постоянна научноизследователската и развойната дейност и интердисциплинарен диалог.

Доказателство за успех

Тази практика се откроява, защото работното натоварване на занаятчиите се подобрява като се улесняват задачите им. Резултатът е много ясен: съкращаване на времето за изпълнение, което от своя страна води до по-добра рентабилност на предприятието.

Научете повече на:

www.cumella.cat





ПРАКТИКА 5 Испания Сесена

Организация, отговорна за добрата практика

Сесена: продуктови иновации и маркетингови канали

Кратко резюме на практиката

Сесена е испанска марка пелерини с повече от 100-годишна история, управлявана от четвърто поколение производители на пелерини. Сесена успешно се трансформира от марка, която се фокусира само върху пелерини, в цялостна модна марка. Тя е запазила традиционния дизайн на пелерините, но в същото време е разработила нови линии със съвременен дизайн. Успяла е да намали средната възраст на клиентите си, а от 1998 г. поддържа и непрекъснато подобрява онлайн маркетингов канал за международна дистрибуция. Компанията разполага с магазин и работилница в центъра на Мадрид. Иновациите са разработени по цялата верига на бизнеса, без да се губи същността на занаятите. Чрез разбиране на своя пазар, клиенти и производствени процеси, Сесена успешно се е трансформирала от марка, която преди се е фокусирала само върху традиционните пелерини, в цялостна съвременна модна марка.

Доказателство за успех

Най-обективното доказателство са резултатите на компанията, ръстът на оборота и онлайн продажбите (които бяха част от целите на стратегическия план), както и промяната на средната възраст на клиентите.

Общите продажби на дружеството са се увеличили от 170 000 евро през 2013 г. на 300 000 евро през 2019 г. Ръст от 76%. Онлайн продажбите са се увеличили от 11 000 евро през 2013 г. на 55 000 евро през 2019 г. Увеличение от 400%. От 24 продадени единици през 2013 г. до 100 единици през 2019 г.

Научете повече на:

www.sesena.com



ПРАКТИКА 6 България Независимост на бизнеса

Организация, отговорна за добрата практика

Валентин Димитров

Кратко резюме на практиката

Валентин Димитров съчетава по уникален начин занаятчийски и дизайнерски умения, технологични и маркетингови познания, уважение към традициите и инстинктивно усещане за новата реалност, готовност да споделя и обучава.

Майсторът занаятчия е организирал напълно независим бизнес цикъл, който започва от производството на суровата глина, продължава със собствения му дизайн, изработването на керамичното изделие на собственоръчно направено гърнчарско колело, изпичането в създадената от него керамична пещ и накрая пазарната реализация на продукта чрез многоезичния му уебсайт.

Доказателство за успех

Много частни лица и галерии в България и чужбина притежават керамични изделия, изработени ръчно от този майстор занаятчия чрез техниката сграфито. Сред тях е уникалният исторически, културен и развлекателно-образователен парк край Варна.

- Продавал стотици пещи и гърнчарски колела;
- Организиран десетки обучителни курсове;
- Повече от 30 години утвърждава своята бизнес идентичност;
- Счита, че съотношението разходи-ползи е добро.

Научете повече на:

www.sgrafito-keramika.eu





ПРАКТИКА 7 Италия Парк за идеи МУРАТЕ

Организация, отговорна за добрата практика

Парк за идеи МУРАТЕ (ПИМ)

Кратко резюме на практиката

Програмата ПИМ идентифицира и представя ментор, който съветва предприемача за придобиване на знания, перспективи и социални умения, като насочва наставявания през сложните фази на вземане на решения.

Наставничеството започва в ранните етапи на създаване на нов бизнес, това е дългосрочна доверителна връзка, в която наставяваният ще бъде водещ във взаимоотношенията, като приканва наставника да му помага в работата по сложни решения.

Доказателство за успех

Наставничеството дава ценни предимства на стартиращите организации.

Програмата има за цел:

- Създаване на бъдещи лидери
- Подпомагане на личния и професионалния растеж
- Споделяне на нови умения
- Запазване или предаване на важни знания

- Подобряване на ангажираността и морала

През последните две години ПИМ прилага тази практика като създава мрежа от ментори с различен опит и свързва менторите с компании и предприемачи, допуснати в Парк за идеи МУРАТЕ. Резултатите са поразително успешни, за което свидетелстват зрелостта на бизнес предложенията и успешното изпълнение на изготвените бизнес планове.

Научете повече на:

www.murateideapark.it



ПРАКТИКА 8 Унгария

Менторска програма Попи Балб

Организация, отговорна за добрата практика

Панизсузси ес Тарса ООД

Кратко резюме на практиката

Иновативен метод за развитие на бизнес, разработен за жени предприемачи в областта на занаятите (онлайн и лично инкубиране) с безплатни мини курсове, провеждани от сертифицирани и успешни жени предприемачи в областта на занаятите.

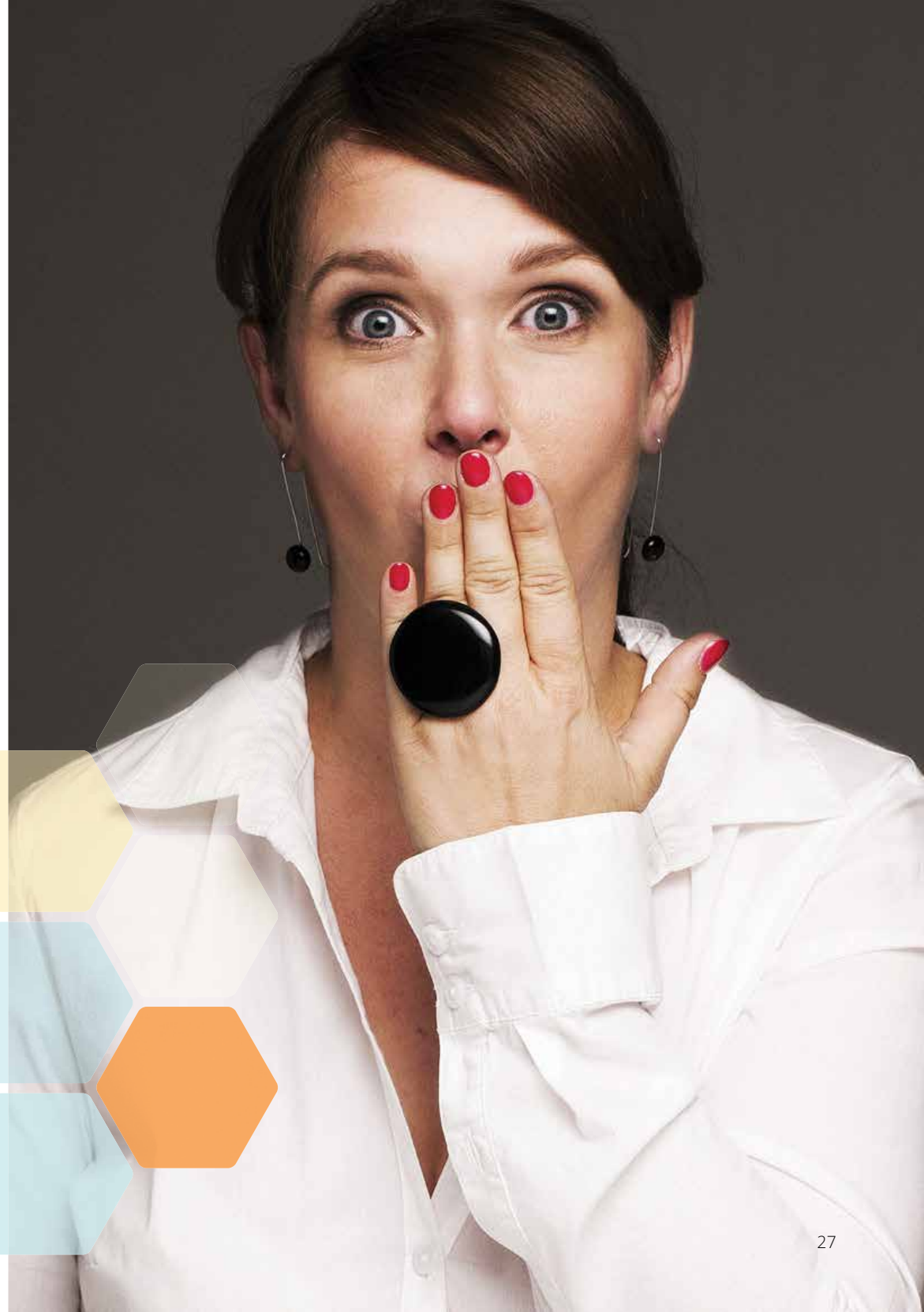
Доказателство за успех

- Създаден еднолично от собственика на идеята, която е предприемач в областта на дизайна на бижута
- Концепцията може да бъде реализирана с по-малко от 100 евро и е проверена в практиката, тъй като собственикът на идеята е тествал техническите методи в собственото си предприятие
- Откакто е създадена, 500 ученици са завършили платения онлайн курс и над 3000 - безплатните курсове, които са разработени съобразено с нуждите на клиента.
- Методът може да бъде приложен лесно, бързо и с малко инвестиции във всеки друг регион/страна.
- Достатъчен е само един човек (с правилните качества, знания и опит), за да го управлява.
- Една от студентките, жена предприемач в областта на боядисването на коприна, която в резултат на наставничеството създава онлайн магазина „silkandmore.hu“, получава поръчка за 100 шала от търговска банка благодарение на атрактивния си уебсайт. Оттогава банката е неин клиент.
- По време на курса предприемачите могат сами да създадат уебсайт/уебмагазин.

Научете повече на:

www.makgubo.hu

<https://panyizsuzsi.hu/>





ПРАКТИКА 9 Финландия КреЕкшън

Организация, отговорна за добрата практика

Център за дизайн на Западна
Финландия Муова

Кратко резюме на практиката

КреЕкшън събира ключови играчи от различни творчески сектори, включително сектора на занаятите, за да работят по реални казуси и да търсят възможности за сътрудничество. Центърът КреЕкшън отговаря на предизвикателството за създаване на нов бизнес чрез клъстери и търсене на решения отвъд традиционните, които ограничават създаването на нови възможности, бизнес, бизнес модели, иновации и приходи. Като признава стойността и потенциала на творческия сектор по отношение на други сектори, КреЕкшън създава възможност за трансфер на знания и експертиза към други сектори, включително например към индустрията.

Доказателство за успех

Конкретни резултати до момента

1. Компаниите с желание се присъединяват към дейността на хъба и са активни (това не може да се приеме за даденост във Финландия)

2. Конкретни резултати от дейността на хъба, ориентирани към потребителите. В обичайните си ежедневни дейности тези компании нямат време да работят върху такива.
3. Примери, използвани за разгръщане на мисленето отвъд очевидните решения
4. Решения за организационни проблемите (за тези, които са предложили казуси), които могат да създадат нови иновации в бизнеса и процесите

Научете повече на:

www.creve.fi



ПРАКТИКА 10 Финландия Магазин Кваркен

Организация, отговорна за добрата практика

Магазин Кваркен

Кратко резюме на практиката

Магазин Кваркен е създаден от 8 независими занаятчийски групи, които са се съединили, за да създадат собствен бизнес. Независимостта на магазините дава възможност за цени, които са по-благоприятни за клиентите.

Доказателство за успех

Случаят е пример за това как малка група независими занаятчийски групи могат да създадат свой собствен бизнес:

Доказателства за успех от лятото на 2019 г.:

- Нови групи клиенти и дейности (туризъм)
- Желан финансов резултат, който е достатъчен за развитие на дейност на място с малък туристически поток и клиентска база
- Независимост - групата е била в състояние да извършва самостоятелно стопанска дейност
- Положителна обратна връзка
- Въпреки първоначалните съмнения, магазинът е увеличава сътрудничеството в селото

- Повишено ниво на активност в селото
- Предложени нови продукти на селото
- Подобрени езикови умения и добро ментално състояние

Научете повече на:

www.bjorkokvarkenshop.com



КОД ЗАНАЯТИ РЪКОВОДСТВО ЗА ДОБРИ ПРАКТИКИ

Тема 2. Как да се достигне
до нови пазари и клиенти



ПРИМЕРИ ОТ ПРАКТИКАТА: Идентифицирани добри практики

Партньорите на КОД ЗАНАЯТИ бяха домакини на срещи на местни групи от заинтересовани страни за да проучат и намерят добри практики, свързани с темата „Как да се достигне до нови пазари и клиенти“ за МСП от сектора на занаятите. Заради COVID-19 срещите бяха проведени онлайн в повечето партньорски държави, от август до декември 2020 г. Срещите и дискусиите информираха по-добре партньорите и ключовите заинтересовани страни за добрите практики, налични в тяхната страна. Особено внимание беше обърнато на добрите практики, които все още могат да бъдат ефективни, въпреки, а в някои случаи и поради, пандемията. Специален фокус беше поставен върху цифровите и онлайн ресурси, примери и програми, които могат лесно да бъдат прехвърлени и споделени между страните както по време на COVID-19, така и след това. Обмененият опит и наученото бяха представени на втория

двудневен междурегионален тематичен семинар (МТС) на 16 и 17 декември 2020 г. МТС беше записан и публично достъпен, за да се даде възможност за по-голямо участие и обратна връзка относно представените добри практики. Домакин на МТС беше ЕОИ-Фундестарте, Испания, а участниците в него бяха 122 през първия ден и още 91 през втория. Аудиторията се състоеше от партньори по проекта, заинтересовани страни, занаятчийски и широка общественост с интерес към занаятчийския сектор. От представените добри практики ясно се очертаха три общи теми. Те включваха:

1. **Иновации чрез цифровизация и електронна търговия** (Ирландия, Италия, Испания)
2. **Традиции** (Унгария, Финландия [Химели], България)
3. **Устойчиво развитие** (Финландия - седмица на устойчивото развитие)

Относно Тема 2: Как да се достигне до нови пазари и клиенти

Живеем в глобализиран свят, в който микро-, малките и средните предприятия трябва да са в състояние да устоят на нарастващата конкуренция от други икономики. Възможността и необходимостта да се свържат с пазарните възможности както у дома, така и предоставяни от други държави, станаха по-важни от всякога, особено поради COVID-19. Интернационализацията открива нови пазари за МСП и има потенциал да стимулира значително конкурентоспособността и растежа на МСП. Може да се формира пряка връзка между интернационализацията и повишената ефективност на МСП. За МСП, включително тези в сектора на занаятите, дейността на международния пазар може да насърчи растежа и заетостта, да повиши конкурентоспособността и да подпомогне дългосрочната устойчивост и репутацията на марката или компанията.

Проект КОД ЗАНАЯТИ изтъкна няколко „добри практики“, които насърчават занаятчийските МСП да достигнат до нови пазари и клиенти. Тези добри практики включват подкрепа за бизнес обучение и програми за наставничество, достигане до нови публики чрез силно онлайн присъствие, включително уебсайт и социални медии. Интересно е, че COVID-19 изведе нови възможности за производителите и занаятчийските МСП. При оценката на нови пазари и задаването на въпроса „коя е моята аудитория/купувач/цел“ COVID-19 предизвика предприятията да се съсредоточат върху местните си пазари. В страни като Ирландия и Испания бяха стартирани кампании, насърчаващи клиентите да подкрепят „Произведено на място“ и „Купувайте местна продукция“, които стават все по-популярни. МСП все повече осъзнават вътрешния туризъм и възможността да навлязат не само на международните пазари, но и да укрепят своята марка у дома.

Партньор	Добра практика	
Съвет за дизайн и занаяти Ирландия	1. Създаване на инициатива за дизайн и занаяти	
	2. Схема за онлайн търговия с ваучери	
ЕОИ Фундесарте, Испания	3. ДЖОЯ Барселона	
	4. #КонсумеиксАртезания Спот – промотиране на занаяти по време на пандемията	
РСО „Централна Стара планина“, България Министерство на икономиката, ГД „Европейски фондове за конкурентоспособност“, България	5. Магазин на занаятите в Троян	
	6. Проект Винпром Троян	
Община Флоренция, Италия	7. Магазин Фиренце Креатива	
	8. Тоскански колекции	
Фондация за промотиране на предприемачеството в Будапеща	9. Фестивал на народното творчество	
Регионален съвет на Остроботня и Университет по приложни науки Вааса (УПНВ)	10. Екоизкуство	
	11. Седмица на устойчивото развитие в Остроботня	





ПРАКТИКА 1 Ирландия Създаване на инициатива за дизайн и занаяти

Организация, отговорна за добрата практика

Това е равноправно партньорство между Съвет за дизайн и занаяти на Ирландия (СДЗИ) и на местната мрежа, подкрепяща бизнеса (ММПБ).

Кратко резюме на практиката

„Създаване на инициатива за дизайн и занаяти“ е уникална програма за развитие, в която се използват иновации и най-добри практики в областта на разработването на продукти, цифровизацията, изследователските методи и комерсиализацията, за да се укрепят предприятията за занаяти и дизайн.

Изключително успешната програма се развива и разраства през последните 5 години. От тази програма са се възползвали 300 занаятчийски и дизайнерски предприятия,

- 1 внасяне на бизнес планиране и прозорливост в предприятията за занаяти и дизайн
- 2 чрез програмата се разглеждат всички области

на продуктовото и бизнес развитие

- 3 целите се постигат чрез подходящи семинари и наставничество, за да им се даде възможност за ефективна търговия в световен мащаб.

Доказателство за успех

Резултатите са видими в увеличението на пазарен дял, разширените пазари и по-големия брой колекции.

Много успешни дипломанти, които произвеждат серийни изделия и колекционерски произведения от висок клас, използват международните пазари и участват в международни изложения. Някои от завършилите са стартирали нови продуктови серии и процеси.

Научете повече на:

emer@dcci.ie
www.localenterprise.ie/DublinCity/Training-Events/Design-Craft/



ПРАКТИКА 2 Ирландия

Схема за онлайн търговия с ваучери дизайн и занаяти

Организация, отговорна за добрата практика

Местната мрежа, подкрепяща бизнеса

Кратко резюме на практиката

Отделът по комуникации, действия в областта на климата и околната среда стартира Схемата за онлайн търговия с ваучери и се обедини с Местната мрежа, подкрепяща бизнеса, за да предостави тази схема на ирландските бизнеси на местно ниво.

Схемата за онлайн търговия с ваучери е проектирана да помогне на малките бизнеси с до 10 служители да търгуват повече онлайн, да увеличат продажбите си и да достигнат до нови пазари. Участието в тази схема може да улесни значително процеса на онлайн търговия за МСП.

Тя предлага финансова помощ в размер до 2500 евро със съфинансиране от 50% от страна на бизнеса, обучение и съвети, които да помогнат на бизнеса да търгува онлайн. Схемата беше стартирана през

2014 г. и функционираше на принципа на 50%/50% подкрепа до 2020 г., когато в резултат на пандемията Covid процентът на помощта беше променен на 90%/10%, което увеличи нивото на интерес и заявленията за участие в схемата.

Схемата се основаваше на факта, че МСП не са активни онлайн и многобройни проучвания показваха същото, а след един пилотен проект беше установено, че:

- Беше необходима малка грантова схема, за да се активират МСП да направят бизнеса си онлайн.
- 7 от 10 фирми заявиха, че процесът на кандидатстване за ваучери вече им е помогнал да определят как онлайн търговията ще се впише в техния бизнес.
- 70% от дружествата са наблюдавали повече запитвания от клиенти
- 55% са имали повече продажби
- Повечето компании търгуват предимно на вътрешния

пазар, но очакванията за износ са се увеличили, като бизнесът предвижда до 6 месеца 30% от продажбите да са от експортни пазари. В началото най-важният експортен пазар е Обединеното кралство.

- Собствениците на фирми и служителите посвещават повече време на търгуването онлайн.
- 60% очакват, че след 12 месеца ще се наложи да увеличат персонала си.

В резултат от COVID-19, схемата за онлайн търговия с ваучери даде възможност на малките предприятия да разработят свой уебсайт или стратегия за цифров маркетинг, като се възползват от ваучери на стойност до 2500 евро или до 90% от допустимите разходи (без ДДС).

Доказателство за успех

През последните шест месеца правителството неколкратно удължи ваучерната схема за онлайн търговия и предостави финансови средства в размер на десетки милиони за да се съобрази с търсенето.

Други промени бяха свързани с предоставяне на втори ваучер на тези, които вече са използвали един и с промяна на прага на съфинансиране, така че предприятията да могат да претендират за 90% от разходите за даден проект, общо до 2500

евро.

Първото условие за получаване на ваучера е да се участва в онлайн уебинар, който не само предоставя информация за процеса на кандидатстване и полезни разяснения защо е толкова важно за всяко предприятие да има онлайн присъствие, но разкрива и няколко прости стъпки, които могат да бъдат предприети за повишаване на видимото присъствие.

Още преди началото на кризата с COVID-19 се очакваше ирландските потребители да похарчат 21,4 млрд. евро онлайн. Въпреки този огромен потенциал, само 32% от ирландските предприятия бяха ангажирани с някакъв вид електронна търговия преди пандемията.

Ваучерната схема не само даде възможност на ирландските предприятия да навлязат на вътрешния пазар, но тъй като онлайн търговията на дребно излиза извън националните граници, 3 от 5 предприятия, които са се възползвали от схемата, съобщават че за първи път са изнесли продукцията в чужбина.

Научете повече на:

www.localenterprise.ie/carlow

www.localenterprise.ie/Discover-Business-Supports/Trading-Online-Voucher-Scheme/



ПРАКТИКА 3 Испания ДЖОЯ Барселона

Организация, отговорна за добрата практика

ДЖОЯ Барселона

Кратко резюме на практиката

От първото си издание ДЖОЯ Барселона има за основна цел да популяризира художествената бижутерия. Дванадесетото издание на ДЖОЯ беше фокусирано върху внедряването на нови технологии в традиционните занаяти, обаче глобална пандемична ситуация принуди организаторите да преосмислят целите и ангажимента си към артистичната общност.

Този ангажимент ги накара да преоткрият някои елементи, за да продължат да бъдат изложбено пространство и място за творчески срещи. Почти всички панаири за съвременни бижута в Европа трябваше да отменят изданията си за 2020 г., но ДЖОЯ Барселона не беше отменен. Промени формата си и предложи на изложителите услуга по безпрецедентен начин. Невъзможността за лично представяне на бижута в Барселона накара организаторите

да заменят традиционния формат на панаира с този на изложба. Добавиха търговски елемент, като продадоха бижутата на професионалисти, организираха онлайн продажба и търг за публиката.

Доказателство за успех

Креативността и гъвкавостта на екипа на ДЖОЯ им позволиха не само да се адаптират към ситуацията, но дори да се възползват от нея с предварителната продажба и онлайн търга. По този начин направиха това изключително издание на панаира доходоносно за участниците и организацията.

Творците изпратиха своите произведения от родните си страни, като за изложбата бяха избрани 215 изделия. От тях 130 бяха предварително избрани или придобити от национални и международни галерии и музеи, а 10 произведения бяха продадени онлайн на по-късен етап. Бяха продадени общо 140 от 215 изложени произведения.

Научете повече на:

www.joyabarcelona.com



ПРАКТИКА 4 Испания #КонsumeиксАртезания Спот – промотиране на занаяти по време на пандемията

Организация, отговорна за добрата практика

Консорци де Комерс, Артезания и Мода де Каталуня (ККАМ) - Консорциум за търговия, занаяти и мода на Каталуня

Кратко резюме на практиката

Предвид ситуацията, породена от здравната криза от COVID-19, правителството на Каталуня, чрез ККАМ, стартира различни дейности за насърчване и подпомагане на занаятчийския сектор.

Била е създадена рекламна кампания под надслов #consumeixArtesania (консумирайте занаяти), която да бъде излъчвана както по TV3 (регионален телевизионен канал), така и в социалните мрежи, за да се помогне за разпознаването на занаятчийския сектор и последващото маркетинга пускане на пазара на продукцията, произведена по време на локдауна и складирана в работилниците. След като се забелязва, че 70% от оборота на занаятчийските работилници е свързан с продажби на туристи, които не успяха да осъществят посещение тази година, беше потърсена възможност да се запознаят

местните жители с богатото разнообразие и качество на занаятчийските продукти и услуги.

Доказателство за успех

За първи път в Каталуня е създаден и излъчен по телевизията клип, който насърчава потреблението на занаяти сред широката общественост.

Въпреки че въздействието на сектора върху икономиката никога няма да бъде точно измерено, това несъмнено е действие, което осигурява безпрецедентна масова видимост на занаятите по телевизията, което им позволява да се конкурират с по-големите марки, когато става въпрос за позициониране и достъп до нови пазари.

Клипът достигна до 250 000 души чрез социалните мрежи и беше излъчван два пъти дневно по обществената телевизия (TV3) в продължение на 3 седмици. TV3 е най-гледаният телевизионен канал в Каталуня с 13% от зрителската аудитория.

Научете повече на:

www.youtube.be/M1U1gTT78tY





ПРАКТИКА 5 България Магазин на занаятите в Троян

Организация, отговорна за добрата практика

Задруга на майсторите на народни
художествени занаяти – гр. Троян

Кратко резюме на практиката

В продължение на почти 30 години
в град Троян няма магазин, в който
да се продават емблематичните
местни занаятчийски изделия.

За да се преодолее този
дефицит, през 2019 г. Общински
съвет - Троян взе решение да
предостави общинско помещение
на местния клон на Задругата
на майсторите на народни
художествени занаяти. Членовете
на съюза поеха отговорността
сами да ремонтират и обзаведат
помещението и да го превърнат в
магазин. Необходимите средства
бяха събрани чрез томбола,
организирана на 12 декември 2019
г. - Деня на Свети Спиридон (в
България Свети Спиридон се чества
като покровител на занаятчиите).

Занаятчийският магазин в Троян
беше официално открит на 26
август 2020 г. Той се намира на
комуникативно място, недалеч
от центъра на града. Свободното
пространство до него предстои да
се превърне в атрактивна зона,
където майсторите занаятчии
ще могат да демонстрират

своите умения и ще се провеждат
различни културни събития.
Следващата стъпка за достигане
до нови клиенти е създаването
на онлайн магазин, който да
позволи на майсторите съвместно
да представят своите изделия
на вътрешния и международния
пазар.

Доказателство за успех

Местни власти, майстори и
общински културен институт са
обединили усилията и ресурсите
си, за да създадат вълнуващо
пространство за продажба
на занаятчийски изделия и
демонстрации. Това пространство
привлича туристи и различни
публики, дава възможност за
достъп до нови клиенти, допринася
за цялостната устойчивост
(икономическа и социална) на
града и подобрява стандарта на
живот на занаятчиите.

Личният ангажимент на кмета на
Община Троян допринася за успеха
на тази добра практика. Тя лично
открива магазина, популяризира
го на страницата си във Facebook, в
интервюта и пресконференции.

Научете повече на:

www.rso-csp.org





ПРАКТИКА 6 България Проект Винпром Троян

Организация, отговорна за добрата практика

ВИНПРОМ Троян АД

Кратко резюме на практиката

Община Троян (член на РСО „Централна Стара планина“) е добре известна благодарение на грънчарството и сливовата си ракия. Иновативната идея на ВИНПРОМ Троян АД (български производител на ракия) да съчетае тези два традиционни стълба на местната икономика доведе до създаването на подаръчна кутия, наречена „Отлежала троянска сливова ракия с керамични чаши“.

Продуктът беше пуснат на пазара през октомври 2020 г.

За да валидира своята бизнес идея, ВИНПРОМ Троян АД прави пазарно проучване за продажбите на подобен тип подаръчни кутии в България и чужбина, събира необходимата информация чрез своята търговска мрежа, определя целевите групи (българските и балканските общности в чужбина), привлича за партньори МЕТРО-България и малки магазини за български стоки в Германия, Великобритания, Испания, Франция и Малта.

Съгласно концепцията на дружеството, керамичните чаши трябва да са ръчно изработени и с естетичен дизайн, като в декорацията е задължително да присъства типичната за троянската керамика шарка „капка“.

ВИНПРОМ Троян организира търг за избор на грънчар. Победителят ЕТ „РАДИЛИНА“ изработва най-добрия прототип на чаша в съответствие с изискванията, поставени от ВИНПРОМ Троян за цветовете и шарки.

Доказателство за успех

Подаръчната кутия, която се състои от бутилка със 7-годишна сливова ракия от Троян и две ръчно изработени чаши, носи ползи както за производителя на ракия, така и за производителя на керамика. В резултат на успешната маркетингова стратегия, която включва онлайн промоции, съвместният продукт се продава във физически и онлайн магазини. Това привлича нови клиенти и позволява достъп до нови пазари и за двамата производители.

Научете повече на:

www.rso-csp.org





ПРАКТИКА 7 Италия Магазин Фиренце Креатива

Организация, отговорна за добрата практика

Община Флоренция, в
сътрудничество с Артекс - център
за художествени и традиционни
занаяти в Тоскана, Мурате Идеа Парк
и стартър Вудо

Кратко резюме на практиката

Магазин Фиренце Креатива е портал,
чието разработване е породено от
нуждите на занаятчийския сектор
да присъства онлайн. Целта е да се
създадат и развият възможности
за занаятчиите да намерят нови
клиенти, като се открие първият
виртуален специализиран магазин
на флорентинските майстори.

Поради загубата на туристи
заради COVID-19, Община
Флоренция решава да помогне
на флорентинските занаятчии
да възстановят дейността си,
като създаде нова платформа,
посветена на занаятите.
Започвайки с мрежата Фиренце
Креатива – общност, в която
хиляди флорентински занаятчии
споделят своя опит и изделия, тя
разработва специализирано пазарно
пространство, за да се преодолее
загубата на клиенти в града.

Платформата е значима с това,
че се грижи за всичко, свързано с
продажбата: плащането, доставката,
застраховката и връщането.
Иновативната система помага на
занаятчиите да продават онлайн.

Занаятчиите може да направят
снимка на изделието с телефона си и
да я качат във виртуалния магазин за
няколко секунди.

Доказателство за успех

Магазин Фиренце Креатива е
проект, който е в началната си фаза.
Целта е да се разработи решение
за флорентинските занаятчии,
които искат да се присъединят към
общността, за да продават своите
продукти онлайн. Започвайки с
хора на занаятите от Офичина
Креатива, всички занаятчии от
Флоренция ще бъдат поканени
да се присъединят към пазарното
пространство. Във Флоренция
има голям брой микро-, малки и
средни предприятия, които не
разполагат с електронна търговия,
а цифровата трансформация е
един от основните въпроси, пред
който ще се изправят занаятчиите в
бъдеще и който повече не може да
бъде пренебрегван. Благодарение
на простотата на Магазин Фиренце
Креатива и възможността да се
присъединят безплатно, занаятчиите
могат да получат достъп до това
пазарно пространство.

Научете повече на:

www.shop.firenzecreativa.it/it/



ПРАКТИКА 8 Италия Тоскански колекции

Организация, отговорна за добрата практика

Артекс - център за художествени и традиционни занаяти в Тоскана, в сътрудничество с регион Тоскана, Конфартиджинато Тоскана и СНА Тоскана

Кратко резюме на практиката

Тоскански колекции е B2B (бизнес към бизнес) уебсайт, в който компаниите могат да се промотират, а чуждестранните купувачи да намерят нови източници, от които да купуват. Тоскански колекции е мрежата за тосканска художествена продукция, B2B платформа, която позволява на оператори, купувачи, журналисти, архитекти, интериорни дизайнери, галерии и компании от цял свят да се срещнат и запознаят с тоскански компании.

Продуктите в уебсайта са разделени в 7 макрокатегории: мебели, осветление, договори, декорация за дома, маса и кухня, идеи за подаръци и начин на живот, уникални и изработени по поръчка изделия. Всяка макрокатегория е резервоар,

в който могат да се намерят артистични произведения на тоскански компании. Той е насочен към показване на ноу-хау и продукти от МСП на международни купувачи със специализирани изисквания, които могат да влязат в пряк контакт с компаниите, да поискат информация и да изградят заедно с тях индивидуални решения.

Доказателство за успех

Платформата стартира едва през декември 2020 г., а в базата данни вече са включени 60 МСП. Целта за достигане до чуждестранните пазари с инструмент, различен от традиционните, е вече постигната със създаването на цифрова платформа, където купувачи и производители могат да се срещнат, подобно на панаир с физическо присъствие.

Научете повече на:

www.tuscancollections.it/





ПРАКТИКА 9 Унгария

Фестивал на народното творчество

Организация, отговорна за добрата практика

Асоциация на унгарските народни творци - АУНТ

Кратко резюме на практиката

Фестивалът на народното творчество се провежда в Будапеща, Унгария, в продължение на четири дни през август, вече 34 години. Събитието е особено важно заради предаването на традициите на народните занаяти на младите хора и защото им помага при избора на професия в сектора. Събитието промотира и трансфера на знания между различните държави.

Основната цел на фестивала е да се продължат и съхранят старите традиции и да се споделят знания между поколенията. Програмата е платформа, която обединява различни поколения, самата занаятчийска индустрия и помага на младите хора да направят избор на професия. Освен това, организаторите искат да повишат разбирането за тази общност. Събитието също така извежда на преден план значението на традиционните занаяти за публиката, популяризира производителите и техните умения.

Стотици участници могат да се включат в различни сценични събития, изложби, модни ревюта, изпълнения на фолклорни и танцови групи, базари на занаятчийски стоки и работилници.

Поради ограниченията на епидемията COVID-19, през 2020 г. събитието се проведе на различни места и в различни дни. То включваше събития в столицата и в седем провинциални града. Фестивалът има водеща тема всяка година и обявява конкурс за творци в сферата на народните занаяти по съответната тема. Всяка година една чуждестранна делегация споделя културните традиции на своята страна.

Доказателство за успех

- Всяка година се включват около 800 представители на традиционни занаяти и около 70 000 посетители
- 150 чуждестранни занаятчии от около 10-15 държави участват в събитието всяка година
- концепцията вече е представена като добра практика в азиатските страни
- в Списъка на националното наследство на ЮНЕСКО фестивалът е признат като добра практика за предаване на народни занаяти

Научете повече на:

<https://www.mestersegekkunnepe.hu/information-english/>
<https://nesz.hu/english/neszfolk@nesz.hu>



PHOTOGRAPHER: PETER LANGE



ПРАКТИКА 10 Финландия ЕкоИзкуство

Организация, отговорна за добрата практика

ЕкоИзкуство (Ейя Коски)

Кратко резюме на практиката

Химели е стар финландски занаятчийски продукт, който десетилетия наред е смятан за остарял и част от миналото. Ейя Коски е обновила изкуството на химели, открила е нови възможности и пазари за него. В този процес тя използва своя метод Шест П (PASSION, PURPOSE, PERSON, PRODUCT, PUBLIC, PRICE). Шестте П означават:

- **СТРАСТ:** Намерете своята страст. Това ви държи мотивирани.
- **ЦЕЛ:** Имайте ясна визия и следвайте пътя си, за да постигнете целта си.
- **ЛИЧНОСТ:** Персонализирайте се. Продавайте със своята личност. Бъдете различни, бъдете необикновени!
- **ПРОДУКТ:** Съсредоточете се върху един продукт. Не можете да продавате всичко на всеки.
- **ПУБЛИКА:** Определете своята публика и целева група,

свържете се с тях директно по много начини.

- **ЦЕНА:** Добавете стойност към работата си. Създайте история и марка. Не подценявайте работата си, като продавате продуктите си твърде евтино.

Доказателство за успех

Измеримите резултати от тази практика са:

1. Обновяване на химели и превръщането на занаята в част от настоящето.
2. Продадени са пет книги за химели, написани от Ейя Коски.
3. Всички химели изделия от изложби са продадени.
4. Творецът продължава да получава покани за организиране на химели семинари и изложби.
5. Популяризиране на химели в световен мащаб и прехвърляне към обучението в различни сектори.

Научете повече на:

www.ekoart.fi/





ПРАКТИКА 11 Финландия Седмицата на устойчивото развитие в Остроботня

Организация, отговорна за добрата практика

Финландс Свенска 4Х

Кратко резюме на практиката

Седмицата на устойчивото развитие в Остроботня представя темата за устойчивото развитие и добри примери на устойчиви действия пред широката общественост. Седмицата е място за дискусии по актуални въпроси на устойчивото развитие в региона и за извеждане на преден план на дейността в организациите, свързана с устойчиво развитие.

Седмицата на устойчивото развитие в Остроботня отговаря на предизвикателствата на устойчивото развитие и кръговата икономика в различни сектори посредством:

- Организиране на седмица на устойчивостта, която представя отговорни действия. Фокусът е върху екологичната, социалната и икономическата устойчивост, например рециклиране, реновиране, поправка на дрехи и използване на занаяти за постигане на устойчивост.
- Приканване и насърчаване на различни сектори, включително занаятите, да организират събития в региона, посветени на устойчивостта и кръговата икономика, като извадят на преден план свои собствени

устойчиви и отговорни действия. Така се осигурява платформа за пласиране на собствени дейности и намиране на нови клиенти - не само за закупуване на продукти, но и за поведенческа промяна и етика.

Доказателство за успех

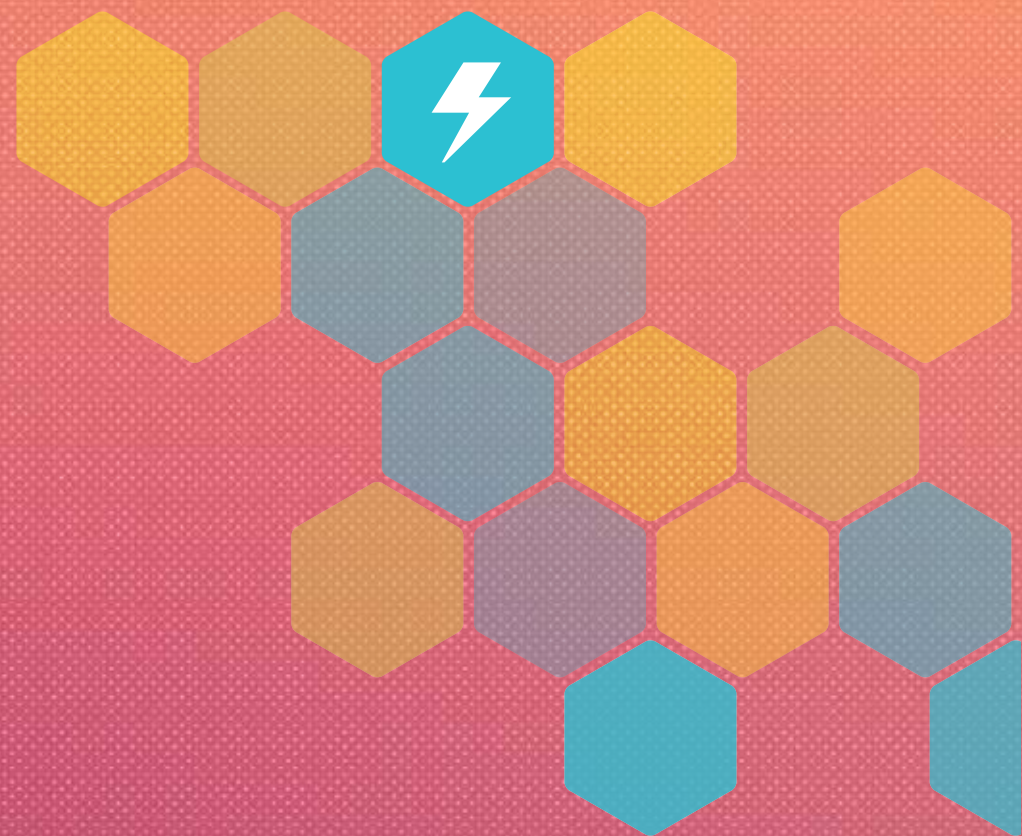
- Седмицата на устойчивото развитие в Остроботня беше високо оценена в средноскандинавските региони на Финландия, Швеция и Норвегия.
- Средноскандинавският комитет (<https://mittnorden.org/>) присъди наградата за опазване на околната среда Норден Грона Балте на Седмицата на устойчивото развитие в Остроботня (<https://mittnorden.org/hallbarhetsveckan-i-osterbotten/>).
- Повече от 70 предприятия организираха събития и показаха свои произведения в района на Остроботня, като в резултат от това започнаха дискусия за устойчивостта, създадоха мрежи и вдъхновиха нови публики. Седмицата породила ценни дискусии за устойчивото развитие, включително за ролите и сътрудничеството между бизнеса и общините.

Научете повече на:

<https://hallbarhetsveckan.fi/english/>

КОД ЗАНАЯТИ - РЪКОВОДСТВО ЗА ДОБРИ ПРАКТИК

ТЕМА 3. Как да се въведат иновации в сектора на занаятите



ПРИМЕРИ ОТ ПРАКТИКАТА: Идентифицирани добри практики

На 10 и 11 май 2021 г. КОД ЗАНАЯТИ проведе онлайн своя трети междурегионален тематичен семинар. По време на двата дни, аудиторията от над 250 души научи за „Добри практики“, които отговаряха на темата „Как да се въведат иновации в сектора на занаятите“. Този двудневен онлайн семинар включваше презентации от занаятчийски МСП, организации и заинтересовани страни от Ирландия, Унгария, България, Финландия, Италия и Испания. За да проучат представените „добри практики“, партньорите на КОД ЗАНАЯТИ организираха срещи на групи от местни заинтересовани страни. В следствие на COVID-19, тези срещи бяха проведени онлайн в повечето партньорски държави, от февруари до май 2021 г.

Относно Тема 3: Как да се въведат иновации в сектора на занаятите

Проучването „Как да се въведат иновации в сектора на занаятите“ беше важна

тема за партньорите по проект КОД ЗАНАЯТИ. Да се разбере въздействието на иновациите посредством занаятите е съществено за нарастване потенциала на сектора. Партньорите откриха, че макар цифровизацията и технологиите в занаятчийството обикновено да се разглежда като един от начините за въвеждане на иновации, има и други фактори, които могат да увеличат и разнообразят занаятчийските умения. Разглеждайки иновациите през призмата на занаятите, нашите партньори определиха 4 ключови области:

- **Междусекторно сътрудничество и обучение:** Необходим е диалог и сътрудничество между секторите, за да се достигне до неизползваните занаятчийски и дизайнерски таланти.
- **Цифрови технологии:** Съчетаването на занаятчийските умения с умения в областта на цифровите технологии е

в основата на генерирането на нови умения, услуги и продукти за занаятчийския сектор, на адаптирането и поддържането на традиционните методи.

- **Бизнес умения и наставничество:** Занаятчиите трябва да развият предприемачески умения и опит, за да комерсиализират идеите си.
- **Финансиране и осведоменост:** За да се подкрепят иновациите в занаятчийството, националното и европейското финансиране трябва да се придържат към истинските иновативни процеси. За да се постигне пробив на иновацията в занаятчийството са необходими по-добра комуникация, осведоменост и наличие на подкрепящи връзки между секторите, за да се увеличи максимално стойността на сътрудничеството.

Сътрудничеството и всяка подкрепа – финансова, държавна, чрез обучение или наставничество, се разглеждат като важни „добри практики“, събрани от партньорите

в техните проучвания. Те улесняват пресичането на секторите, създаването на нови взаимоотношения и катализирането на иновациите в занаятчийските МСП. На майсторите беше предоставена възможност не само да експериментират с нови материали и отрасли, но и да направят пробив в нови производства. Чрез представените по-долу „добри практики“ всеки от партньорите по проекта отговаря на темата за въвеждането на иновации в занаятчийските процеси и сектора в зависимост от собствената си държава и ситуация в областта на занаятите. Всеки пример е уникален за този партньор и място, но също така дава възможност на други страни да го приемат и адаптират към собствената си ситуация. Съществува реален потенциал за вдъхновяване и разнообразяване на сектора чрез използване на елементи от представените по-долу примери, като по този начин се допринася за развитието на един вълнуващ сектор, който е „създаден, за да прави иновации“.

Partner	Good Practice	
Съвет за дизайн и занаяти Ирландия	1. Стратегически дизайн за иновации	
	2. Иновационни ваучери	
ЕОИ Фундестарте, Испания	3. Д-инструмент	
	4. Джоув Талант	
РСО „Централна Стара Планина“, България	5. Занаятчията, който превърна ограниченията на Covid-19 в нови възможности	
Община Флоренция, Италия	6. МейкЕКС - цифрово производство в Тоскана	
	7. Прециоза Янг	
Фондация за промотиране на предприемачеството Будапеща, Унгария	8. Академия Нийдълкрафт	
Регионален съвет на Остроботня и Университет по приложни науки Вааса (УПНВ)	9. Стрьомсо - създаване на тенденции	
	10. БизнесМуовайн	





ПРАКТИКА 1 Ирландия Дизайн+: Стратегически дизайн за иновации

Организация, отговорна за добрата практика

Технологичен портал Дизайн+,
Технологичен институт Карлоу

Кратко резюме на практиката

В Ирландия Портал Дизайн+, базиран в Технологичния институт в Карлоу, има доказан опит в трансфера на знания и предоставянето на иновационни решения на индустрията. Компании от различни сектори могат да достигнат до широкообхватен спектър от експертиза в областта на научните изследвания и подкрепа за развойна дейност.

Стратегическият дизайн е прилагането на принципите на традиционния дизайн към систематичните предизвикателства на „голямата картина“, за да се предоставят по-завършени и устойчиви решения. При стратегическия дизайн фокусът се простира отвъд традиционното бизнес моделиране към взаимовръзките на отношенията в широка мрежа. Подходът осигурява адаптивност и устойчивост на бизнес модела, който е иновативен, конкурентен и реагиращ на промените. Фокусът е върху създаването на приложими резултати, които да се увенчаят с индивидуална стратегическа пътна карта със стъпки за изпълнение.

Съществува обширна и усъвършенствана методология, която произтича от теоретичния процес на дизайн мислене /

дивергентно и конвергентно мислене, което е пренесено в бизнес средата. Процесът е приложен и възпроизводим чрез инструментариум за иновации, разработен от Технологичен портал Дизайн+, който представлява комбинация от дизайн инструменти, бизнес инструменти и новоразработени инструменти от дизайн стратега.

Програмите и прилагането на процеса са разработени специално за собственици/мениджъри във всички сектори, включително занаятчийски.

Доказателство за успех

През последните две години програмите бяха предоставени на повече от 100 МСП. Продуктите съдържат стратегическа пътна карта, процес и инструментариум. Резултатите обхващат промени в голямата картина, стратегии за растеж, нови начини на правене на нещата, нови пазарни зони, разработки на нови продукти, успоредно с потенциални сътрудничества и идентифицирани възможности за финансова подкрепа, като грантове за разширяване на бизнеса. Въздействията са дългосрочни и включват въвеждане на критично мислене, стратегическо планиране, визуализация, умения за бизнес трансформация.

Научете повече на:

www.technologygateway.ie/



ПРАКТИКА 2 Ирландия Програма за иновационни ваучери

Организация, отговорна за добрата практика

Ентърпрайз Ирландия

Кратко резюме на практиката

Основната цел на програмата Иновационни ваучери Ентърпрайз Ирландия е да изгради връзки между финансираните с публични средства доставчици на знания в Ирландия и общността на МСП бизнес, като създаде културна пренастройка в подхода на МСП сектора към иновациите.

Програмата за иновационни ваучери е отворена за всички ирландски МСП компании, във всички сектори. Компаниите могат да използват максимум три ваучера, като един от тях трябва да бъде 50/50 съфинансиран ваучер. Ваучерите могат да бъдат разменяни за проекти за трансфер на знания от доставчици на знания. За целите на тази инициатива проект за трансфер на знания се дефинира като проект, който прехвърля знания от научно, технологично или иновационно естество, който е нов за компанията. След това компанията може да използва новите знания за иновация на продукт, процес или услуга.

Доказателство за успех

Ентърпрайз Ирландия извършва редовни независими оценки на програмите, за

да оцени ефективността на всички програми. Последната външна оценка на Програмата за иновационни ваучери, осъществена през 2019 г., отбелязва високи нива на ефективност на програмата и удовлетвореност на предприятията. Освен това беше установено, че Програмата за иновационни ваучери има икономическа добавена стойност (икономическо въздействие) от 4.72 евро на 1.00 евро от инвестициите на Ентърпрайз Ирландия и е помогнала на компаниите да постигнат допълнителни продажби в размер на 11.83 евро на 1.00 евро от инвестициите на Ентърпрайз Ирландия.

Почти всички респонденти (82%) биха желали да участват в проект за Ваучери за иновации в бъдеще или да препоръчат Програмата на други предприятия (97%). Това е много положително отражение на опита, който компаниите имат с програмата. Компаниите харесват това, че програмата е гъвкава и лесна за кандидатстване, включва ги в научноизследователската и развойната дейност, премахва рисковете, осигурява валидиране и тестване на идеите и т.н.

Научете повече на:

www.innovationvouchers.ie





ПРАКТИКА 3 Испания Д-инструмент

Организация, отговорна за добрата практика

Асоциация на дизайнерите от
общност Валенсия (АДОВ) в
сътрудничество с Агенция за
иновации на Валенсия

Кратко резюме на практиката

Д-инструмент е средство за
тестване на използването
на дизайна в компаниите и
организациите, което може
да бъде екстраполирано към
конкретни сектори и отнесено
към конкретно съдържание и
конкретни аспекти.

Целта на този инструмент е да
помогне да се определи нивото
на използване на дизайна в
компаниите и организациите и
как те биха могли да подобрят
производителността си, да се
позиционират или да постигнат
върхови постижения чрез
използването му.

Самостоятелното тестване е
разделено на четири стъпки и
пълното му осъществяване отнема
приблизително 15 минути. То се
основава на анализ, направен от
три инструмента:

- Стълба на дизайна, създадена

от Датския център за дизайн,

- Компас на дизайна, разработен
от АДОВ, и
- Модел за прилагане на
дизайна, също разработен от
АДОВ.

Резултатите помагат да се
идентифицира матрица на
възможните типологии на
използване на дизайна, като се
прави сложен анализ по лесен
начин.

С помощта на този инструмент,
една компания може да направи
самооценка по лесен начин,
за кратък период от време и
безплатно.

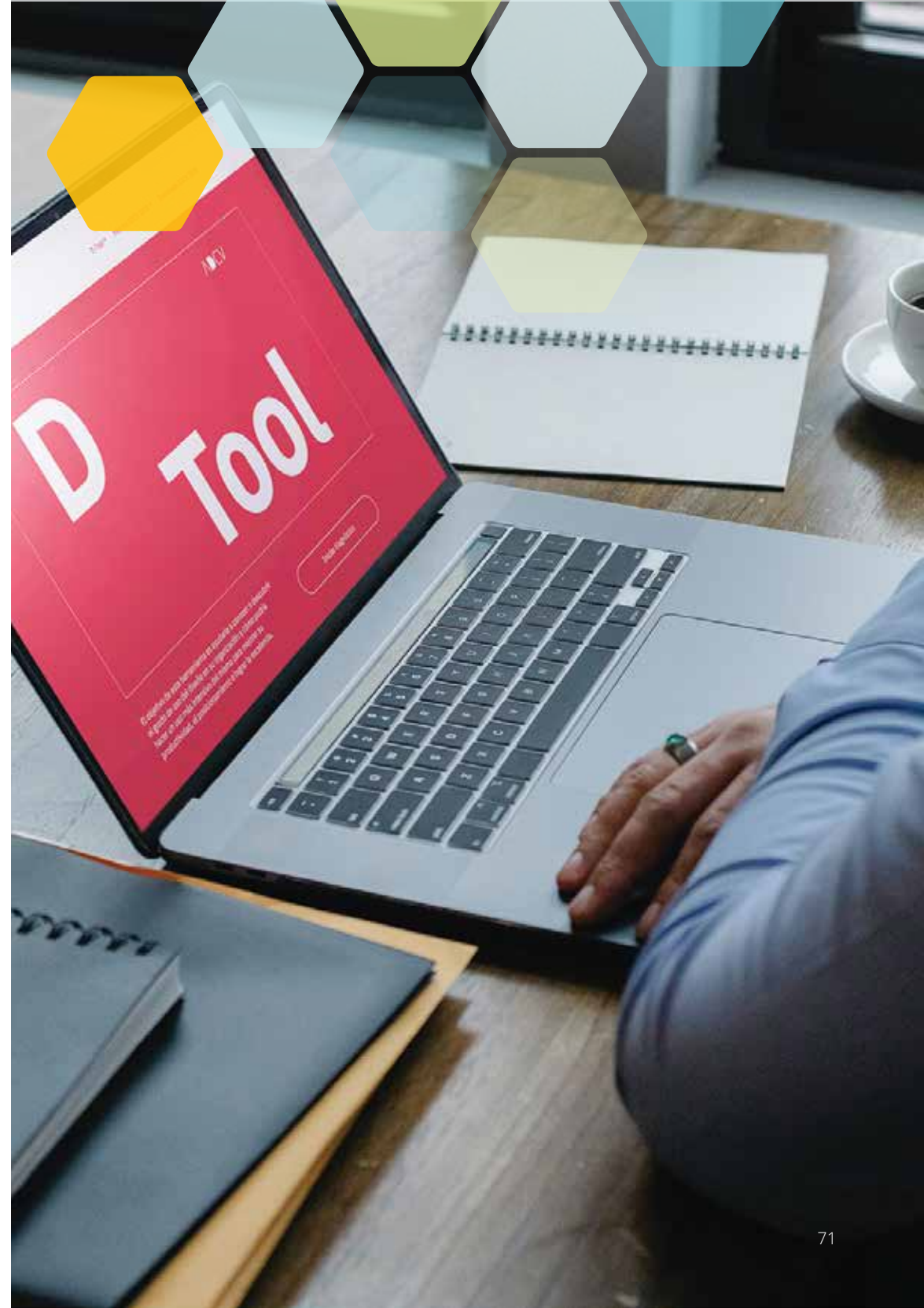
Когато процесът на самооценка
приключи, на компанията или
организацията се предлага доклад
с общи заключения въз основа на
получените резултати.

Доказателство за успех

Досега инструментът е
използван от 200 компании,
базирани в региона на Валенсия,
които успешно са преминали
самооценката.

Научете повече на:

<https://economiadissey.com/d-tool/>





ПРАКТИКА 4 Испания Джоув Талант – програма за млади таланти

Организация, отговорна за добрата практика

Консорциум за търговия, занаяти
и мода на Каталуния

Кратко резюме на практиката

Програмата за млади таланти
включва различни дейности
за промотиране на изгряващи
таланти, както и за поколенческо
обновление в сектора на
занаятите в Каталуния.

Програмата се състои от 4
направления:

1. Предприемачески, обучителни
и вдъхновяващи сесии.
2. Създаване и определяне
на пространства, които
позволяват на младите
хора да експериментират с
инструменти.
3. Предлагане на подкрепа и
съвети за овластяване на тази
общност.
4. Програма за съвместно
наставничество.

И нейните основните цели са:

1. Идентифициране на изгряващи
таланти.
2. Привличане на техния
интерес.
3. Утвърждаване значимостта
на занаятите чрез съвместна
работа с различни институции

и структури за промотиране на
младите таланти.

4. Да бъдат снабдени с
инструмент, който да
отговаря на съвременните
бизнес предизвикателства от
различни гледни точки като
осведоменост, ангажираност и
устойчивост.

Програма Млади таланти
разработи различни дейности:

1. **Занаят ТЕХ:** проект, базиран
на цифрово производство,
разработен съвместно с Фаб
Лаб Барселона и в рамките
на нейната платформа
Дистрибутид дизайн.
2. **Занаят НАУ:** поредица от
семинари, посветени на
иновациите, където се срещат
млади професионалисти и
студенти в занаятчийския
сектор, обменят знания и
дебатират.
3. **Комуникация:** обширна и
непрекъсната комуникационна
работа за генериране на
“ангажираност” с тази млада
аудитория.

Научете повече на:

http://ccam.gencat.cat/ca/arees_actuacio/artesania/talent_jove/crafts_now_2020/video_english





ПРАКТИКА 5 България Занаятчията, който превърна ограничения на Covid-19 в НОВИ ВЪЗМОЖНОСТИ

Организация, отговорна за добрата практика

РСО „Централна Стара планина“ и Главна дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност“, Министерство на икономиката

Кратко резюме на практиката

Вече повече от година светът живее по правилата, наложени от пандемията Covid-19. Успя ли занаятчийският сектор в България да се адаптира към новите условия за правене на бизнес? Един положителен пример за това е Надежда Христова - успешен майстор керамика.

Надежда е не само творец, но и учител по керамика. И понеже винаги приема трудностите като предизвикателство и шанс за развитие, тя решава да продължи да преподава керамика на своите ученици въпреки трудната ситуация. Обучението в ателието става невъзможно поради наложеното изискване за спазване на физическа дистанция, а синхронната онлайн връзка е неприложима в нейния случай. Хрумва ѝ да прави видеоклипове и да ги споделя със своите ученици. Не знае обаче как да го направи, затова се обръща за помощ към 17-годишния си племенник,

който има нужните дигитални умения. Той я насочва към подходяща програма и я научава как да работи с нея. Надежда експериментира смело, научава се да добавя музика и субтитри. След това качва готовите видеоклипове в платформа, където децата могат да ги гледат и да изпълняват поставените им задачи вкъщи. Представени са техники за изработване на керамично изделие, за които не е необходимо грънчарско колело. В първото си видео Надежда запознава децата с подръчните средства във всеки дом, които успешно могат да заменят инструментите, използвани в ателието.

Доказателство за успех

Новият подход за предаване на знания и умения между поколенията, който Надежда Христова използва по време на Covid пандемията, позволява на децата да не прекъсват творческите си занимания и поддържа жив интереса им към занаятите.

Научете повече на:

www.rso-csp.org



ПРАКТИКА 6 Италия МейкЕКС - цифрово производство в Тоскана

Организация, отговорна за добрата практика

Промотирана от Община Касина, финансирана от регион Тоскана и координирана от Поло Навачио СпА.

Кратко резюме на практиката

МейкЕКС е тосканска мрежа за цифрово производство. Мрежата е в услуга на компаниите, които искат да въвеждат иновации. Тя включва творци, занаятчии, студенти и наблюдатели, които искат да правят, да експериментират и да споделят. Това е регионален проект, който подпомага израстването на ново поколение предприемачи и дигитални занаятчии (производители). Това е път за подобряване на вече съществуващите лаборатории за цифрово производство и за промотиране стартирането на последващо създаване на лабораторни пространства в други райони на Тоскана. Разпространението на културата на цифровото занаятчийство означава разпространение на ценностите на тази култура и проектиране на територии, насочени към растеж на

общността, основан на иновации. МейкЕКС е и място за обучение, експериментиране и развитие на знания, умения, способности, идеи, проекти и обекти. Това се дължи на наличните пространства и оборудване, на професионализма на занаятчиите, които работят там.

Доказателство за успех

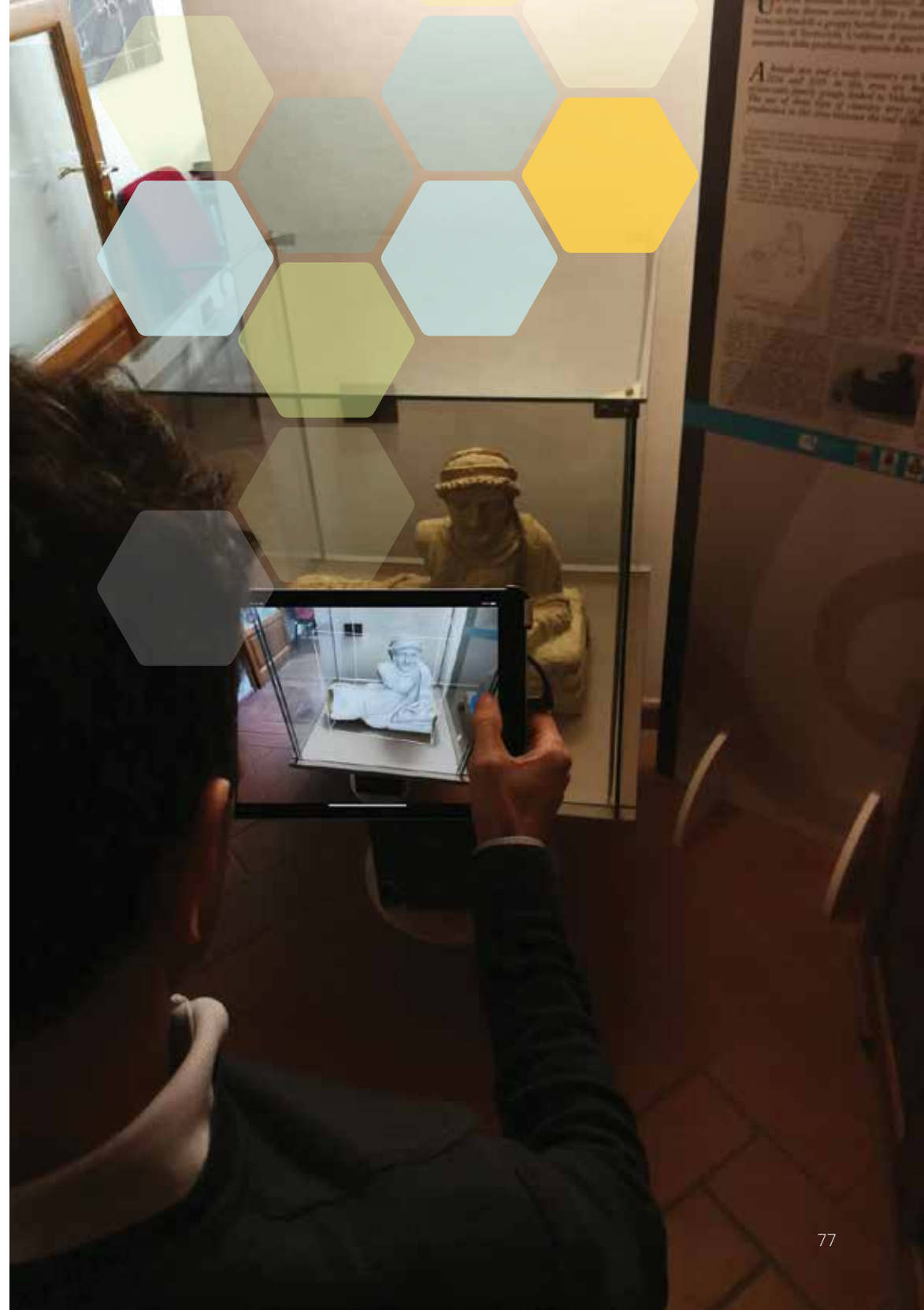
МейкЕКС включва над 140 реални субекта в една платформа: многообразие от заинтересовани страни, базирани в Тоскана, създаващи екосистема за цифрово производство Фаб Лабс, една мрежа от пространства на производители.

МейкЕКС прави разпознаваеми, видими и достъпни за занаятчиите и широката общественост върховите постижения на цифровото производство на Тоскана.

МейкЕКС решава проблема с цифровата пропаст между занаятчиите и достъпа и използването на технологии за персонализиране на техните продукти.

Научете повече на:

www.makextuscany.it





ПРАКТИКА 7 Италия Прециоза Янг

Организация, отговорна за добрата практика

ЛАО срл

Кратко резюме на практиката

Проект Прециоза Янг има за цел да промотира млади майстори на бижута на възраст до 35 години. Участниците са поканени да представят проект, който илюстрира работата, в която участват в момента. Конкурсът подбира малка група кандидати и им предлага възможност да представят безплатно работата си в международен контекст. Целта е да се допринесе за разпространение на новостите в бижутерските търсения, както и да се покаже какво „забъркват“ новите поколения златари/дизайнери/творци. Проектът популяризира високите постижения на новото занаятчийство в Европа за да насърчи културното, социалното и икономическото взаимодействие в един от секторите на иновациите и големия престиж на занаятчийско-художествената област. Победителите в тази голяма пътуваща изложба се състезават и за специалната награда на организатора: тримесечен престой във Флоренция като „резидентен творец“, по време на който победителят създава колекция и провежда отворен уъркшоп за други млади студенти или занаятчии, така че да се

създаде обмяна на умения и знания. Проектът е специално разработен, за да отговори на нуждата на младите творци да се намерят възможности да бъдат видими и промотирани. Същевременно предлага на галериите, критиците и компаниите възможност да се запознаят и да се срещнат с нови творци, които иначе трудно биха били идентифицирани.

Доказателство за успех

От 2008 г. насам има:

- 9 издания
- повече от 1500 участници от цял свят във всяко издание
- 60 избрани творци
- 40 международни съдии
- изложби в Германия, Франция, Испания, Италия и Китай
- резидентни творци
- каталог за всяко издание
- увеличено участие в конкурса в сравнение с първото издание - от 51 участници до 185 участници в последното издание.
- събитието се развива и разраства от Тоскана до други европейски страни, където изложбата пътува, превръщайки конкурса в един от най-важните в света в този сектор.

Научете повече на:

www.preziosa.org/preziosa-young/



ПРАКТИКА 8 Унгария Академия Нийдълкрафт

Организация, отговорна за добрата практика

Академия Нийдълкрафт

Кратко резюме на практиката

- Месечни семинари и частно наставничество
- По своята същност това е комплексна подкрепа за занаятчий, включваща развитието на професионални и предприемачески умения.

Академия Нийдълкрафт (АН) е разработила общностен семинар за задълбочено обучение на участниците в програмата за подкрепа. Професионалното ниво на програмата е обучение по художествени занаяти, което понастоящем включва 10 индивидуални семинара, в които се използват уникални за Унгария технологии и инструменти.

Академия Нийдълкрафт повишава бизнес познанията на участниците. АН споделя информация за международни изложения, търгове и мрежи, които все още не са познати на унгарските занаятчий и им помага да се присъединят към такива

платформи и възможности, например чрез разработване на продуктово портфолио.

Доказателство за успех

Основателите на Академия Нийдълкрафт Орсоля Шпрингер и Адриен Кьортвели имат 25-годишен опит в областта на модата. Този опит е безценен и им позволява да споделят знанията си със съмишленици производители и занаятчий.

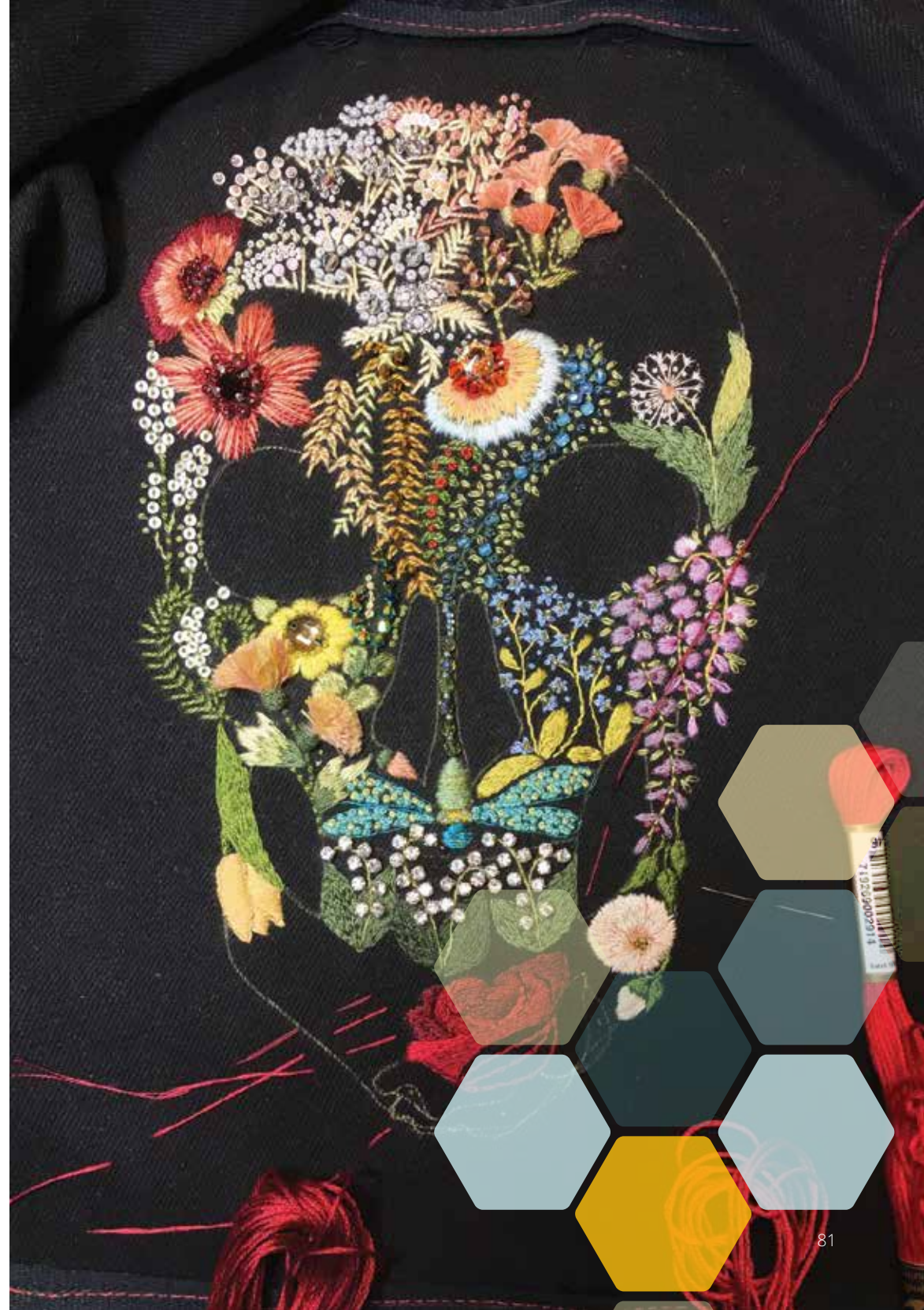
Понастоящем Академия Нийдълкрафт се ръководи от двама души и участва в съвместен проект с най-голямата унгарска общност за народни занаяти (Отворена работилница). Целта е да се продължат традициите в 21-ви век.

Професионално партньорство с Дом на наследството на Унгария.

Проекти за музейни работилници в сътрудничество с Унгарския национален музей.

Научете повече на:

www.facebook.com/kezimunkaakademia





ПРАКТИКА 9 Финландия Стрьомсо – създаване на тенденции

Организация, отговорна за добрата практика

Свенска ИЛЕ

Кратко резюме на практиката

Стрьомсо е телевизионна лайфстайл програма, която се фокусира върху теми като творчество, ръчни занаяти, градинарство, готварство и изкуството да живееш творчески и пълноценен живот. Предаването има за цел да вдъхновява хората, предоставя идеи и съвети, споделя и учи на умения и похвати, които помагат в ежедневието и предлага почивка от ежедневиен стрес. Занаятчийството е една от темите, които се представят в програмата.

Тъй като идеята е да се създаде вдъхновяващо и развлекателно предаване, мястото на заснемане беше важно. В крайна сметка е избрана идиличната вила, наречена Стрьомсо, на 10 км от Вааса в Остроботния, построена през 1852 г. Комбинацията от провинциално местоположение и история представя Стрьомсо като място, където животът е щастлив и всичко върви добре.

Стрьомсо прави нововъведения, като създава тенденции и предоставя нови решения и начини за прилагане на уменията, като същевременно поддържа традициите и запазва живи

методите на работа. Тя също така поддържа интереса на хората към ръчните занаяти и занаятчийските умения, като ангажира всички възрасти и поддържа традициите живи.

Доказателство за успех

Измеримите резултати от тази практика са:

- 300 000 - 500 000 зрители/епизод
- Показва се в Швеция и Норвегия като част от скандинавското партньорство за обществени услуги Нордвижън. Някои участници, гости и главни готвачи са от Швеция.
- Представени са стотици до хиляди занаятчици, майстори, готвачи и др.
- Поговорката: „Не стана като в Стрьомсо“ се използва, когато нещата не вървят добре.
- Във Facebook има група, наречена „Не стана като в Стрьомсо“, в която хората публикуват снимки на неуспешни експерименти.
- Изключителен успех на пуловера Стрьомсо.

Научете повече на:

www.facebook.com/stromsoyle/about/?ref=page_internal www.svenska.yle.fi/stromso



ПРАКТИКА 10 Финландия БизнесМуовайн

Организация, отговорна за добрата практика

Университет по приложни науки
Вааса - Център за дизайн на
Западна Финландия МУОВА

Кратко резюме на практиката

БизнесМуовайн е цифров инструмент за оценка, който помага на начинаещи предприемачи от творческия сектор да планират, анализират и развиват собствените си бизнес идеи, да оценяват техния потенциал, жизнеспособност и изпълнимост. Инструментът помага на новите предприемачи да видят и анализират различни области на бизнес дейността, като например ориентация към клиентите, структурна същност на традиционните бизнес модели, стратегически инструменти, прогнозиране на бъдещето и творчество. БизнесМуовайн набляга на проактивното планиране на бизнес дейностите. Самият инструмент интегрира няколко съществуващи рамки за развитие, напр. SWOT анализ.

БизнесМуовайн се състои от три фази, наречени етапи

на развитие, 4 области за откриване (ресурси, решения, клиенти и финанси) и ядро, което представлява личността и мотивацията на предприемача. Той има два кръга: външен кръг, фокусиран върху външните сили и оперативната среда, и вътрешен кръг, фокусиран върху вътрешните сили, включително 4-те области за откриване и личността на предприемача.

Доказателство за успех

Конкретни резултати от практиката:

- Инструментът е функционален при тестване на бизнес модели и ситуации.
- БизнесМуовайн говори на един и същ език с хората, работещи в творческите индустрии. Крайните потребители усещат, че този инструмент е насочен конкретно към тях, за разлика от типичните инструменти за бизнес развитие.

Научете повече на:

www.creve.fi/eng/



КОД ЗАНАЯТИ - РЪКОВОДСТВО ЗА ДОБРИ ПРАКТИКИ

ТЕМА 4. Как да се достигне до финансиране



ПРИМЕРИ ОТ ПРАКТИКАТА: Идентифицирани добри практики

В периода май 2021 г. - ноември 2021 г. партньорите на КОД ЗАНАЯТИ бяха домакини на срещи на местни групи от заинтересовани страни, за да открият и проучат добри практики, свързани с темата „Как да помогнем на занаятчийския сектор да получи финансиране“. Тези срещи, които в резултат на COVID-19 се проведеха онлайн в повечето партньорски държави, информираха по-добре партньорите и ключовите заинтересовани лица относно добрите практики в тяхната страна. Особено внимание беше обърнато на добрите практики, които могат да бъдат ефективни въпреки, а в някои случаи - поради пандемията. Акцентът беше поставен върху дигиталните и онлайн ресурси, примери и програми, които могат лесно да се прехвърлят и споделят между държавите както по време, така и след COVID-19.

Срещите и проучванията позволиха обмен на опит и

знания, които след това бяха обобщени и представени на четвъртия Междурегионален тематичен семинар (МТС) на 18 и 19 ноември 2021 г., организиран в хибриден формат от испански партньор Фундесарте в Мадрид. Този двудневен семинар включваше презентации на партньорите по проекта от Ирландия, Унгария, България, Финландия, Италия и Испания относно техните добри практики, които отговарят на темата за достъп до финансиране. Имаше и специални презентации на живо от местни заинтересовани страни и информативно въведение за „краудфъндинг“ (целево обществено финансиране) от белгийския консултиращ партньор. Презентациите бяха последвани от хибридна дискусия относно специфичните подходи на заинтересованите страни на партньорите за финансиране на техния бизнес.

Относно Тема 4: Как да помогнем на занаятчийския сектор да получи финансиране

Проучването „как да се помогне на сектора на занаятите да получи финансиране“ беше важна тема за партньорите по проект КОД ЗАНАЯТИ. Финансите се считат за трудна тема, която винаги е в ума на предприемача. Има разбираема необходимост да се предложи на занаятчийските предприятия адекватна мрежа за подкрепа, която осигурява жизненоважна финансова помощ. Трите ясни общи теми, възникнали от представените добри практики, включват:

- **Финансиране и осведоменост**
- **Междусекторно сътрудничество и обучение**
- **Бизнес умения менторство**

Двудневната среща предостави широк спектър от възможности - държавни или частни, за получаване на достъп до финансиране. Огромни

знания бяха придобити от заинтересованите страни на финландския партньор в Кваркен, които са предпочели да изберат опцията „сътрудничество“ вместо „конкуренция“. Събитието беше записано и качено в YouTube и социалните медии, за да позволи на още повече публика да се ангажира с проекта.

Партньор	Добра практика	
Съвет за дизайн и занаяти Ирландия	1. Свежи пари, мека подкрепа – изграждане на устойчиви бизнеси ЕОИ Фундесарте, Испания	
ЕОИ Фундесарте, Испания	2. Пространства за съвместна работа и Програма Иди-на-работа	
	3. Помощи за испанския занаятчийски сектор	
РСО „Централна Стара планина“ Министерство на икономиката, ГД „Европейски фондове за конкурентоспособност“ България	4. Майсторлък за бъдещето	
Община Флоренция, Италия	5. ЗОВзаЗАНАЯТ	
	6. Покана за представяне на предложения Артистични Занаяти	
Фондация за ромотиране на предприемачеството Будапеща, Унгария	7. Митърсисърс Студио	
Регионален съвет на Остроботня и Университет по приложни науки Вааса (УПНВ)	8. Подкрепа за доходите на амбициозни предприемачи „Стартираха“	
	9. Онлайн платформа за леко предприемачество UKKO.fi	





ПРАКТИКА 1 Ирландия Свежи пари, мека подкрепа - изграждане на устойчиви бизнеси

Организация, отговорна за добрата практика

Местен офис на Ентърпрайз

Кратко резюме на практиката

В последния доклад „Дизайн практика в Ирландия“ се подчертава необходимостта от „осигуряване на подходящо обучение за подходящите хора в подходящото време“ (Скилнет Ирландия, 2021). Занаятчийските предприятия се нуждаят от добра подкрепяща мрежа, която осигурява не само финансова помощ, но и значителна по-мека подкрепа, като образование и обучение, предоставяни от подходящи ментори и съветници.

Местният офис на Ентърпрайз (МОЕ) осигурява достъпна финансова подкрепа за предприятията на всяка местна власт в Ирландия. Техните грантове за начално финансиране и разширяване на бизнеса могат да предложат грантова помощ до 150 000 евро. Ваучерът за онлайн търговия предлага до 2500 евро за подпомагане на бизнеса при създаването на уеб магазини или подобни дейности. МОЕ работят в подкрепа на занаятчийските предприятия в тясно сътрудничество с други организации, като например „Съвет за дизайн и занаяти на Ирландия“. МОЕ предлагат и висококачествени програми за обучение и наставничество, които са разработени в отговор на

конкретни изисквания на бизнеса. МОЕ помагат на творческите предприятия да получат достъп до търговски изложения и семинари за иновации, разработени от Технологичен портал Дизайн+, които насочват бизнесите чрез стратегически дизайн, прилагайки специфичен набор от дизайн инструменти. Предоставянето на подобна подкрепа демонстрира ангажираност, повишава жизнеспособността и стабилността на процеса за бизнеса, като осигурява по-голям шанс за достъп до финансова подкрепа. Това може да формира мрежа от подкрепяща експертиза за МСП в сектора на занаятите, като изгради устойчивост, адаптивност, иновации и стратегия.

Доказателство за успех

Успех на финансовата подкрепа: измерва се чрез текущи и прогнозни показатели като цифри за заетост, оборот и печалба.

Обучение и наставничество: изследване на успеха на подкрепата в социалните медии чрез сравняване на ангажираността преди и след подкрепата.

Теми като лидерски умения, които не са количествено измерими, могат да бъдат определени чрез проучвания сред участниците.

Научете повече на:

<https://www.localenterprise.ie/response/Other-LEO-Supports/>





ПРАКТИКА 2 Испания Пространства за съвместна работа и Програма Иди-на-работа

Организация, отговорна за добрата практика

Проектът се разработва от Фондация ЕОИ, публична институция към испанското министерство на промишлеността, търговията и туризма, в рамките на ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ЗА ЗАЕТОСТ, ОБУЧЕНИЕ И ОБРАЗОВАНИЕ на Европейския социален фонд.

Кратко резюме на практиката

Основната цел на Фондация ЕОИ е да насърчава предприемачеството. Фондация ЕОИ, съвместно с местни испански институции в цялата страна (кметства, съвети), създаде повече от 50 споделени пространства, където предприемачите могат да прекарат деня в работа по своите проекти с всички необходими услуги, да се срещнат с други предприемачи и да получат 5-месечно обучение и индивидуално менторство, основано на методологията за предприемачи „Аджайл“ на ЕОИ.

Всеки сектор е добре дошъл (кръгова икономика, финтех, занаятчийски и творчески индустрии, енергетика, блокчейн, дигитален маркетинг, видеоигри, устойчив туризъм...).

Всяка програма за наставничество завършва с демонстрационен ден, на който предприемачите представят своите проекти и получават съдържателна обратна връзка от наставниците и колегите

си. Освен това бяха стартирани две транснационални програми: „Европейска програма за съвместна работа“ (заедно с партньори от почти всички държави от ЕС) и „Жени предприемачи за промяна“ (заедно с Университета в Оулу във Финландия).

Просто кликнете върху „Espacios coworking eoi“ в Youtube, за да научите повече.

Доказателство за успех

Досега от програмата са се възползвали почти 3 000 предприемачи в почти всички испански региони, с дял на новосъздадените бизнеси повече от 75%.

Научете повече на:

https://www.youtube.com/results?search_query=espacios+coworking+eoi

<https://www.youtube.com/watch?v=dGGaC5SBD2Q>

<https://www.eoi.es/empresas/emprendedores/espacios-coworking>





ПРАКТИКА 3 Испания Помощи за испанския занаятчийски сектор

Организация, отговорна за добрата практика

Публични организации и
регионални правителства в
Испания

Кратко резюме на практиката

Публичните институции,
отговарящи за подпомагането
на предприятия и занаятчийски
компани в Испания, предложиха
онлайн програми в помощ
на занаятчийските бизнеси,
засегнати от COVID-19. ЕОИ
създадох персонализирани
услуги за наставничество.
ЕКСПРЕС АДВАЙС се фокусира
върху подпомагане на
финансовото и правното
управление на бизнеса.
МСП АДВАЙС е поръчкова
консултантска услуга, която
включва групови семинари
и наставничество между
професионалисти в сектора и
компани, за да се разработи
стратегически план за
популяризиране и подобряване,
разработен според техните нужди.

Освен това повечето региони
на Испания предложиха свои
собствени специфични мерки
за подпомагане на сектора. В
Каталуния бяха разработени две

програми: едната за активизиране
на занаятчийските компании,
а другата беше посветена на
подпомагане на общините
в областта на търговията и
занаятите. В област Галисия
беше предложено безплатно
обучение по онлайн продажби и
цифров маркетинг. Във Валенсия
бяха предоставени помощи на
самостоятелно заети лица, чиято
дейност е намаляла със 75% или
замряла напълно.

Доказателство за успех

Главна дирекция „Промисленост
и малки и средни предприятия“
издаде „Динамичен справочник“
с грантове и стимули за
занаятчийския сектор, който се
актуализира постоянно и съдържа
информация за субсидиите и
стимулите, предоставяни от
Европейския съюз, Главната
държавна администрация,
автономните администрации,
местните администрации и други
публични органи.

Научете повече на:

[http://www.ipyme.org/_layouts/15/
ipyme/guiaayudasector.
aspx?sector=4](http://www.ipyme.org/_layouts/15/ipyme/guiaayudasector.aspx?sector=4)



ПРАКТИКА 4 България Майсторлък за бъдещето

Организация, отговорна за добрата практика

Регионален етнографски музей на открито „Етър“

Кратко резюме на практиката

Бизнесите в сектор култура и туризъм не можеха да осъществяват своята дейност заради COVID-19. Майсторите на традиционни занаяти, много от които собственици на малки семейни фирми, изпаднаха в тежко финансово състояние. Няколко общини в България, на територията на които съществуват музеи на открито и етнографски комплекси от национално значение, се обърнаха към Министерство на културата с молба за подкрепа.

През 2021 г. бяха отпуснати безвъзмездни средства в размер на 2500 евро на всеки пазител на традиционен занаят от Регионален етнографски музей на открито „Етър“ - Габрово, Самоводска чаршия във Велико Търново, Етнографски комплекс „Стария Добрич“ - град Добрич, Занаятчийската чаршия в Пловдив, Етнографски комплекс в Златоград.

Първият в България музей на открито от типа Скансен - „Етър“, използва гранта за да

популяризира всички работещите в музея майстори, да представи техните умения да съхраняват традициите и таланта им на творци, автори на оригинални художествени творби.

Майсторите използваха част от финансовите средства за ремонти на работилниците и съоръженията, с които работят, за закупуване на материали и инструменти. В съответствие с проект „Майсторлък за бъдещето“, всеки майстор получи хонорар за това, че е споделил своите умения.

Доказателство за успех

Рекламен трейлър и 17 късометражни филма за всеки занаятчия бяха изработени от „Етър“ и популяризирани чрез комуникационните канали на музея, представени на туристически борси, конференции, занаятчийски изложения, в мрежите на творческите градове на ЮНЕСКО и Творчески туризъм.

Научете повече на:

www.etar.bg



ПРАКТИКА 5 Италия ЗОВзаЗАНАЯТ

Организация, отговорна за добрата практика

ССАТИ – СКОУЛА СИЕНЦЕ
АЗИЕНДАЛИ Е ТЕКНОЛОДЖИ
ИНДУСТРИАЛИ „Пiero Балдези“

Кратко резюме на практиката

Целта на ЗОВзаЗАНАЯТ е да стимулира и подкрепи развитието на флорентинското традиционно художествено занаятчийство, което беше ударено сериозно от COVID-19, със специално внимание върху обучението и споделянето на ноу-хау за създаване на ново поколение от иновативни цифрови занаятчии. Цифровизацията и иновацията на занаятчийската традиция са от основно значение за възстановяване и възобновяване на този пазарен бранш.

ЗОВзаЗАНАЯТ ще се проведе от Училище по бизнес науки и индустриални технологии „Пiero Балдези“, чрез неговия инкубатор „Мурате идея парк“ (МИП), под надзора и координацията на Община Флоренция - ръководител на европейския проект КОД ЗАНАЯТИ, съфинансиран от програма Интеррег Европа. Партньори на инициативата, включени от МИП и ССАТИ в проекта, за да предоставят цялостна обща подкрепа на занаятчиите, са: ARTEX - Център за художествени и традиционни занаяти на Тоскана, Търговска камара на Флоренция,

СНА Фиренце и Конфартинжано Фиренце, ВИХИ - Висш институт за художествени индустрии, фондация Студео Марангони и Ме-Уе срл - иновативен стартап, разположен в МИП.

Занаятчийските МСП няма да бъдат финансирани пряко, но ще се възползват от специално разработени услуги за подкрепа, предоставени като част от програмата за обучение и наставничество за повишаване на тяхната конкурентоспособност. Програмата ще доведе до разработване на нова комуникационна стратегия, съчетаваща традиции, ноу-хау, умения и нови методологии. Ще бъде разработен нов бизнес модел и на занаятчиите ще бъде предложена възможност да подобрят или разработят своя виртуален магазин, като ще бъдат осигурени и пазарни проучвания.

Доказателство за успех

Избрани са 12 флорентински занаятчии, които 3 месеца ще получават услуги и подкрепа. Обучение, който ще ги доведе до подобряване на тяхното онлайн присъствието чрез оптимизиране използването на електронната търговия и социалните мрежи.

Научете повече на:

www.ssati.it





ПРАКТИКА 6 Италия

Покана за представяне на предложения „Художествени занаяти“

Организация, отговорна за добрата практика

ОМА – Асоциационе Осерваторио деи Мастери д'Арте

Кратко резюме на практиката

„Ринасцименто Фиренце“ подпомага много проекти, които преди пандемията са били в разцвет, а сега са подложени на риск заради спад в туристическия поток, който винаги е бил движеща сила за развитието на местната територия.

За максимален период от 18 месеца „Ринасцименто Фиренце“ генерира както пряко, така и непряко социално въздействие върху територията. ОМА, в качеството си на изпълнителен орган, отпуска 1 млн. евро под формата на невъзстановими грантове, а Интеса Санпаоло предоставя заеми от 60 до 500 хил. евро на всеки един избран субект, на обща стойност 5 млн. евро. Първата покана за представяне на предложения е отворена за микро- и малки предприятия в сектора на художествените занаяти, разположени в метрополния град Флоренция. Това включва занаятчийски предприятия и работилници, организирани и

под формата на организации с нестопанска цел (като социални предприятия и кооперативи), които се отличават с високо качество на своите продукти и материали и нестандартни производствени процеси, с използването на традиционни техники, но и с въвеждането на иновативни технологии, които представят производства и дейности, исторически идентифициращи територията.

Доказателство за успех

Поканата за художествени занаяти на Ринасцименто Фиренце беше успешна. Бяха подадени 33 формуляра за кандидатстване, като 16 от тях бяха преценени като допустими от Изпълнителния орган. Ринасцименто Фиренце възнамерява да придружи всяка фирма до благоприятен прелом във възстановяването на сектора върху цялата адресирана територия. Фактът, че се поставя фокус върху стабилността на проектите и тяхната дългосрочна жизнеспособност, несъмнено е нов начин за отпускане на помощ.

Научете повече на:

www.rinascimentofirenze.it

www.osservatoriomestieridarte.it



ПРАКТИКА 7 Унгария Студио „Митърсистерс“

Организация, отговорна за добрата практика

Студио „Митърсистерс“

Кратко резюме на практиката

Поради цифровизацията и индустриализацията модната индустрия става изключително динамична, а значимостта на стоките бързо намалява. „Митърсистерс“, създадена през 2015 г. от Анна Роза Митер заедно с двамата ѝ партньори, реагира на бързата модна индустрия, като създава изключително и уникално преживяване, в което впитва устойчивост и информираност. Работилницата на „Митърсистерс“ е базирана на уникална система, в центъра на която е разбирането, че нищо в живота не превъзхожда взаимната подкрепа, идваща от силата на това да бъдеш част от общност, дори такава, която възниква по време на една от едnodневните работилници на „Митърсистерс“, където участниците могат да създадат чантата на своите мечти и аксесоари. Клиентите се научават как да станат осъзнати купувачи. Работилниците помагат да се създадат стабилни взаимоотношения между основателя и купувачите, давайки на основателя представа за вида концепции, към които клиентите са отворени.

Доказателство за успех

- 1200 души са участвали в работилници от продължителен тип, напр. за изработване на чанти (голям ангажимент)
- 10000 души са участвали в малки работилници, напр. за изработване на портфейли и др. (малък ангажимент)
- 25% от участниците идват от чужди държави
- от 2017 г. насам са се включили хора от 43 държави. По това време Airbnb започва дейността си в Унгария и стартира техният специфичен уебсайт за преживявания. На него е качена и услугата на работилница „Митърсистерс“, която може да бъде избрана от идващите в Будапеща туристи
- клиентите са на възраст между 12 и 78 години, жени и мъже, с или без творческа нагласа
- 70% от участниците се връщат отново или предлагат работилницата на приятели/колеги/семејство

Научете повече на:

www.mittersisters.com





ПРАКТИКА 8 Финландия

Подкрепа за доходите на амбициозни предприемачи „Стартираха“

Организация, отговорна за добрата практика

ТЕ-услуги към Министерство на икономиката и заетостта

Кратко резюме на практиката

Занаятчиите разполагат с много малко канали и възможности за финансиране, тъй като по-голямата част от финансирането, напр. финансирането на стартиращи предприятия, е насочено към компании с висока възвращаемост на инвестициите. От тук следва, че трябва да се осигурят други възможности.

„Стартираха“ грантове за подпомагане на доходите на занаятчий и други амбициозни индивидуални предприемачи насърчават създаването на нови бизнеси и промотират заетост. Грантът осигурява на предприемача сигурен доход за период до 12 месеца, докато бизнесът се задвижи и тръгне. „Стартираха“ предоставя като „доход“ 33,78 EUR на ден за нови предприятия. Това може да бъде особено полезно за занаятчий и други лица, които стартират индивидуални предприятия с ограничени ресурси. Има някои предварителни условия за получаване на гранта, включително да бъде предприемач на пълен работен ден и да има умения, адекватни за

бизнес намерението.

Поради COVID-19, максималната продължителност на „Стартираха“ грантовете за подпомагане на доходите е временно удължена от 12 на 18 месеца. Лицата първо се свързват с Ентърпрайз Финландия, където им се предлагат насоки за кандидатстване за грант и за развитие на бизнеса им. ТЕ офисите, ЕЛИ центрове и други организации предлагат безплатно обучение в помощ на лицата, които желаят да станат предприемачи. „Стартираха“ грант се предоставя от ТЕ офисите или от общините, които имат пилотни програми за заетост, след като предприятието бъде счтено за подходящ вариант кандидатът да се наеме сам.

Доказателство за успех

Според информационната система за клиенти на Службите по заетостта и икономическото развитие през 2011-2018 г. „Стартираха“ грантове са предоставени на 35 516 души. Общият размер на предоставеното финансиране е 223 млн. евро, а средното финансиране на бенефициент е ~6 290 евро.

Научете повече на:

<https://yrityksen-perustaminen.net/starttiraha/>



ПРАКТИКА 9 Финландия Онлайн платформа за леко предприемачество UKKO.fi

Организация, отговорна за добрата практика

UKKO.fi - уебсайт, който дава възможност за леко предприемачество

Кратко резюме на практиката

Повечето занаятчии във Финландия имат основна професия и практикуват занаятчийство допълнително, за да отговорят на своята страст. Някои от тях продължават към предприемачество в творческия сектор на пълен работен ден, но финансирането може да се окаже предизвикателство. В допълнение на това, може би е по-добре занаятчиите първо да пробват дали искат да бъдат изцяло предприемачи и да практикуват предприемачество без все още да поемат пълния риск от самостоятелна дейност.

UKKO.fi предлага решение на този въпрос, тъй като се предоставя уебсайт платформа за леко предприемачество без да е необходимо да се стартира бизнес, да се придобива лиценз за бизнес или да има обвързване с дългосрочни договори. Лекото предприемачество може да бъде работа на непълно работно време, странична работа. Това може да бъде от полза за занаятчиите, които не искат и/или не намират за изгодно да отделят време, енергия и пари за създаване на компания.

С услугите на UKKO.fi

фактурирането, събирането на вземания, застраховките, предварителните плащания, ДДС, други документи и бюрократични формалности се обработват от UKKO.fi за лекия предприемач. За занаятчиите това позволява да отделят повече време за изработване на занаятчийски изделия и освобождава лицето от необходимостта да познава и извършва много счетоводни дейности. Тъй като услугите са достъпни онлайн, занаятчиите може да получат достъп до тази практика без значение къде живее и колко е отдалечен.

Доказателство за успех

- Създаден през 2012 г.
- Пазарен лидер от 2016 г.
- Нетните продажби надхвърлят 100 EUR през 2019 г.
- Над 100 000 потребители през 2020 г.
- Ниво на разпознаване/познаване 67% през 2021 г.
- В периода 2012-2021 г. потребителите на UKKO.fi са платили общо 115 млн. евро данъци и общо 377 млн. евро такси, изпълнили са над 500 000 поръчки.

Научете повече на:

<https://www.ukko.fi/ukko-yhtiona/medialle/>



ИТАЛИЯ



Водещ партньор
**ОБЩИНА
ФЛОРЕНЦИЯ (ВП)**

Карлота Вивиани
Тел. +390552616083



ИРЛАНДИЯ



Партньор
**СЪВЕТ ЗА ДИЗАЙН
И ЗАНАЯТИ НА
ИРЛАНДИЯ (СДЗИ)**

Шауна Суини
Тел. +353 56 7761804



ФИНЛАНДИЯ



Партньор
**УНИВЕРСИТЕТ ЗА
ПРИЛОЖНИ НАУКИ
ВЪВ ВААСА**

Таня Оравита
Тел. 00 358 40 1632940



БЕЛГИЯ



Консултативен партньор
**АРТЕЗИС ПЛАНТИН
УНИВЕРСИТЕТСКИ
КОЛЕЖ АНТВЕРПЕН**

Хилде Хьофнагелс
Тел. +32 496 70 36 66



ИСПАНИЯ



Партньор
ФОНДАЦИЯ ЕОИ

Лаура Мигел Бауман
Тел. +34 913 495 600



УНГАРИЯ



Партньор
**ФОНДАЦИЯ ЗА
ПРОМОТИРАНЕ НА
ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВОТО
В БУДАПЕЩА**

Миника Ализ Месзарос
Тел. 0036304543050



БЪЛГАРИЯ



Партньор
**РСО „ЦЕНТРАЛНА СТАРА
ПЛАНИНА“**

Мариела Петрова
Тел. +359 66 804 613



ФИНЛАНДИЯ



Партньор
**РЕГИОНАЛЕН СЪВЕТ
НА ОСТРОБОТНИЯ**

Таря Хаутамаки
Тел. +358 44 723 5007



БЪЛГАРИЯ



Партньор
**МИНИСТЕРСТВО НА
ИКОНОМИКАТА,
ГЕНЕРАЛНА ДИРЕКЦИЯ
„ЕФК“**

Десислава Михалкова
Тел. +359 2 39329 297



CRAFTS CODE



www.interregeurope.eu/craftscode



www.facebook.com/CraftsCode/



www.instagram.com/craftscode/



[@code_crafts](https://twitter.com/code_crafts)

Project Partners

